PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 90 lir

Leto XXVIII. Št. 211 (8304)

TRST, četrtek, 7. septembra 1972

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

NA LETALIŠČU FÜRSTENFELDBRUCK UBITIH VSEH DEVET TALCEV IN PET PALESTINSKIH TERORISTOV

Krvav zaključek napada na izraelsko olimpijsko reprezentanco: 17 mrtvih

Med streljanjem na letališču je bil ubit tudi en policist - Nasprotujoče si vesti o dogodkih na letališču, od koder naj bi teroristi s talci odpotovali baje v Egipt - Usodno vprašanje: Zakaj je policija začela streljati?

MÜNCHEN, 6. — Sedemnajst mrtvih je tragičen obračun dramatičnih dogodkov, ki so se odvijali na olimpijskem naselju in na vojaškem letališču Fürstenfeldbrucku od včeraj zjutraj do prvih današnjih ur. Teroristični napad komandosov palestinske organizacije «Črni september» na izraelsko olimpijsko reprezentanco se je torej zaključil v mlaki krvi. Dva Izraelca sta bila ubita takoj ob vdoru v stanovanjske prostore izraelske olimpijske reprezentance; petnajst mrtvih pa je bilo na letališču. Med njimi je devet izraelskih talcev, ki so jih zajeli teroristi, pet teroristov in en zahodnonemški policist.

Tri teroriste je zahodnonemška policija zajela, ker so obležali ranjeni ob vdoru teroristov v stanovanje izraelskih športnikov. Policija jih sedaj zaslišuje.

Kako je prišlo do tako tragičnega konca akcije palestinskih teroristov morda ne bomo nikoli točno vedeli. Vse dosedanje vesti o dogodkih na letališču, so si precej različne. Objavljene so bile do sedaj razne verzije, ki se na žalost ujemajo samo pri obračunu žrtev. Včeraj smo imeli sicer več ali manj točne vesti do trenutka, ko so zahodnonemške oblasti pristale na zahtevo Palestincev, da jih odpeljejo na letališče, od koder naj bi skupno z izraelskimi talci odpotovali z letalom baje v Egipt ali v kako drugo arabsko državo.

Po vesteh, ki so prišle danes iz Münchna vemo, da sta dva helikopterja s petimi Palestinci in devetimi talci pristala na letališču ob 22.20. Tretji helikopter pa je medtem krožil nad letališčem. Pozneje je zvezni notranji minister izjavil, da je bil edini cilj oblasti, «da z vsemi možnimi sredstvi rešijo izraelske talce». Na žalost pa se je pokazalo, da se je ta akcija spremenila v pravi pokol.

Takoj po pristanku dveh helikopterjev je iz enega izstopil eden od teroristov in se skupno s pilotom podal proti civilnemu letalu, ki je čakalo v bližini, da bi ga pregledal, da niso morda v njem policisti ali vojaki. Temu dogodku so bili navzoči samo protagonisti in policisti. Kot je izjavil zvezni notranji minister, so policisti nenadoma začeli streljati na terorista in ga ubili. Palestinci so iz helikopterjev odgovorili na ogenj. Nenadoma se je en helikopter vnel in se razstrelil. Eden od teroristov, je dejal minister, je sprožil ročno bombo v helikopterju in ubil sebe in vse talce.

Ostale podrobne vesti o tragičnih dogodkih v Münchnu berite na 5. in 6. strani.

Na letališču je nastalo splošno streljanje. Trije preživeli teroristi so z brzostrelkami streljali na policijo. Kmalu je bil ubit eden od policistov. Časnikarji, ki so se udeležili tiskovne konference zveznega notranjega ministra, so takoj ugotovili, da je bil njegov opis dogodkov na letališču pomanjkljiv, negotov in v mnogih točkah tudi protisloven. Obsoditi pa je treba dejstvo, da oblasti za tri ure sploh niso povedale, kaj se pravzaprav dogaja, na letališču, in da je minister šele po šestih urah podal časnikarjem svojo verzijo. Kot smo včeraj napisali, so za več kot dve uri zaporedoma prihajale vesti iz Münchna, do so vsi talci rešeni.

Med tem ko je notranji minister izjavil, da so bili vsi talci ubiti v izgorelem helikopterju, je eden od pilotov dveh helikopterjev. Reinhard Praus izjavil, da je policija začela skoraj takoj po pristanku streljati in zadela enega ali dva terorista. «Ostali so takoj izpraznili svojo avtomatsko orožje proti drugemu helikopterju in pobili talce, ki so bili v njem. Slišam sem, kako so talci v helikopterju vpili. Eden od Arabcev, ki je bil pri prvem helikopterju in v katerem je bila druga skupina talcev, je vrgel v helikopter ročno bombo, ki se je takoj vnel. Takoj nato se je začelo splošno streljanje.

Zanimiva je tudi izjava, ki jo je dal glasnik bavarskega notranjega ministrstva von Mosch, ki je dejal med drugim, da so nekatere izraelske talce našli mrtve na vzletišču, druge pa v enem od helikopterjev, kar se ne ujema z verzijo, da so bili vsi talci ubiti v helikopterju, ki se je vnel.

Tudi načelnik münchenske policije Schreiber je izjavil, da je po njegovem mnenju prva začela streljati policija. Ker so nekateri izjavili, da so prvi začeli streljati Palestinci, je Schreiber povedal, da je sedaj v teku preiskava in da še ni govoril z vsemi policijskimi ostrostrelci. Toda bavarski notranji minister Merk je danes dvakrat izjavil, da je policija začela prva streljati.

ZAKAJ?

Ko smo včeraj v prvih jutranjih urah zaključevali redakcijo prve strani in šli v tisk, nismo niti slutili, da se je na vojaškem letališču Fuerstenfeldbruck pri Muenchnu že dopolnil eden najbolj nečloveških in absurdnih pokolov, kar jih je bilo v tem sicer nemirnem obdobju v zadnjem času. Vesti iz Nemčije so bile do poslednjega trenutka pomirljive in še ob 2. uri ponoči je zahodnonemška televizija javljala, da je devetim izraelskim talcem uspelo med streljanjem na letališču zbežati na varno, da so skratka živi in rešeni.

V resnici so bili takrat že mrtvi in poleg njih so bili mrtvi tudi nekateri teroristi ekstremistične palestinske skupine «Črni september», in eden izmed policistov.

Kaj se je v resnici dogajalo na letališču v tistih dramatičnih trenutkih? Čemu je nemška televizija sporočala v svet pomirljive vesti in čemu so uradni viri molčali in šele tri ure po pokolu sporočili resnico? Na ta vprašanja si danes svetovna javnost išče odgovora, išče pa si ga tudi na drugo dejansko še važnejše vprašanje: mar res ni bilo mogoče preprečiti tega strahotnega zločina, mar res ni bilo drugega izhoda za nesrečne izraelske športnike? In če ga je bilo mogoče preprečiti, če je bila vsaj minimalna možnost za ohranitev tolikih nedolžnih življenj, kdo je odgovoren, da se to ni zgodilo in da se je izpolnil tako strašen zločin, za katerega ni najti pravih besed ogorčenja in obsodbe?

Gotovo, težko je dajati kategorične odgovore na taka in podobna vprašanja, kajti vse je še obdano s kopreno skrivnosti, preveč je še kontradiktornih vesti, preveč je še nejasnosti, ne samo zaradi teme, ki je ležala nad letališčem, ko je na njem pristajal tragični helikopter — mrtvaška krsta, temveč predvsem zaradi teme, v katero so vsaj za sedaj zavita ozadja dramatičnih pogajanj med na vse pripravljenimi teroristi in vodilnimi predstavniki nemške vlade. Če je res, da je bil dosežen nekak sporazum o odhodu palestinskih teroristov in njihovih izraelskih talcev v neko arabsko državo, zakaj je nemška policija pripravljala enim in drugim zasedo z ostrostrelci in celo težkim orožjem, ko je bilo jasno, da bi vsak njen poskus oborožene intervencije povzročil že vnaprej predvideno reakcijo ljudi, ki so — kot so pokazali že ob tolikih podobnih primerih — pripravljeni na vse in ki bi v svojem fanatizmu gotovo reagirali tako, kot v resnici tudi so, če naj verjamemo verziji, po kateri naj bi teroristi sami povzročili eksplozijo helikopterja? Kaj pa če tej verziji ni verjeti in prihaja v poštev druga, po kateri naj bi eksplozijo helikopterja povzročili streli policije, ki je, kot zatrjuje sam načelnik münchenske policije, prva začela streljati?

Čudne in skrivnostne so vse te okoliščine, ko bi se vendarle zdelo, da bi bilo preudarneje držati se sporazuma in dovoliti odhod teroristov in njihovih talcev, saj bi v tem primeru ostali talci živi, s tem pa bi ostala tudi odprta možnost za rešitev njihovih življenj z nadaljnjimi pogajanji.

Čemu je nemška policija ravnala drugače? Je bila mar tako trdno prepričana v uspeh svoje zasede, oziroma svoje intervencije? Ali pa je nemška vlada, ali bavarska, ali kdor že je bil, ki je ukazoval policiji ravnal tako spričo dejstva, da je izraelska vlada odklonila vsako možnost pogajanj na osnovi zahtev, ki so jih postavili teroristi, da bi namreč morala v zameno za talce izpustiti okrog 200 palestinskih ujetnikov?

Komu je bilo navsezadnje do tega, da se je blazno dejanje palestinskih fanatikov «Črnega septembra» končalo s tako strahotno tragedijo, ki je pretresla svet in vest človeštva, tragedijo, ki nima opravičila v ničemer, še najmanj pa v samem palestinskem vprašanju, katerega stvar je iz nje izšla ne samo omadeževana, temveč tudi ošibljena v očeh celo tistega dela sveta, ki je obsojal izraelsko agresijo na arabska ozemlja!

Vse to so vprašanja, ki se vsiljujejo, na katera pa najbrž nikoli ne bo jasnega odgovora. Jasno pa je le eno: še tako pravične stvari nekega naroda ni mogoče reševati s terorizmom in vsaka taka dejanja se obračajo proti interesom tistih, ki jih izvajajo v imenu boja za svobodo in ta boj samo diskreditirajo. In še to je jasno, da pada posredna odgovornost za taka in podobna teroristična dejanja, ki pretresajo današnji svet, tudi na tiste, ki z avtoriteto organizacije Združenih narodov in svojega političnega vpliva niso znali ali hoteli najti prave poti za pomiritev med Izraelci in arabskim svetom.

v—d

Zahodnonemški predsednik Gustav Heinemann govori na žalni svečanosti za ubitimi izraelskimi športniki, ki je bila včeraj na olimpijskem stadionu v Münchnu

IZJAVA GLASNIKA BONSKE VLADE

IZRAELCI ZAHTEVAJO MAŠČEVANJE PROTI ARABSKIM TERORISTOM

BONN, 6. — Zahodnonemške oblasti še ne vedo, kako bi se izvlekle iz odgovornosti za tragičen zaključek včerajšnjih dogodkov v Münchnu. Glasnik bonske vlade Ahlers je danes na tiskovni konferenci izjavil, da «ni bilo nobene druge alternative, kot poskusiti rešiti izraelske talce, čeprav je bilo treba tvegati. Arabci so odločno izjavili, da bodo ubili vse talce, če Izrael ne bo sprejel njihovih zahtev. Izrael pa je jasno izjavil, da nima nobenega namena osvoboditi ujetnikov, kot so to zahtevali gverilci».

Vladni predstavnik je tudi povedal, da je bonska vlada sklenila naslovitj poziv na združene narode in na države evropske gospodarske skupnosti, da se sprejmejo skupni ukrepi, da se napravi konec terorističnim dejanjem. V tem smislu je bonska vlada že predlagala glavnemu tajniku OZN, naj predloži varnostnemu svetu in skupščini združenih narodov zadevno resolucijo.

Na vprašanje, kakšne posledice bo imel münchenski pokol na odnose med Zahodno Nemčijo in arabskimi državami, je Ahlers odgovoril, da bi bilo obžalovanja vredno, če bi imeli münchenski dogodki katerokoli posledico.

Glede varnostnih ukrepov v olimpijskem naselju je Ahlers dejal, da so bili sprejeti sporazumno z izraelskimi oblastmi, ki so zavrnile dodatne ukrepe za svojo delegacijo, ki jih je ponudila zahodnonemška vlada. Prav zaradi tega, je poudaril predstavnik bonske vlade, predsednica izraelske vlade Golda Meir meni, da bonska vlada ni kriva za münchensko tragedijo.

V Izraelu so zelo ostro reagirali na tragične dogodke v Münchnu. Izraelska vlada je po izredni seji objavila sporočilo, v katerem poudarja, da bo Izrael nadaljeval z ostrim bojem proti terorističnim organizacijam in da ne bo prizanesel nikomur, ki jih podpira. Poleg tega je v sporočilu rečeno, da je vlada sklenila zbrati podrobne in točne podatke o varnostnih ukrepih, ki so jih sprejele tako zahodnonemške oblasti kot izraelski odgovorni organi v Münchnu, kakor tudi o naporih in poskusih zahodnonemške vlade, za rešitev izraelskih talcev. Po vsem tem bo izraelska vlada potegnila svoje zaključke.

Izraelski radio je komaj ob 6. uri zjutraj sporočil tragični konec dogodkov v Münchnu, medtem ko so vsi izraelski jutranji listi izšli z naslovi o osvoboditvi talcev. Toda izraelski popoldanski listi zahtevajo maščevanje proti teroristom in proti arabskim državam, ki jih podpirajo. Večina izraelskega prebivalstva pa ostro obsoja zahodnonemške oblasti, češ da niso poskrbele za primerno varnost izraelske reprezentance. Povsod se dvigajo zahteve po maščevanju proti terorističnim organizacijam in arabskim državam, ki jih ščitijo. V Tel Avivu so študenti uprizorili demonstracijo pred zahodnonemškim veleposlaništvom.

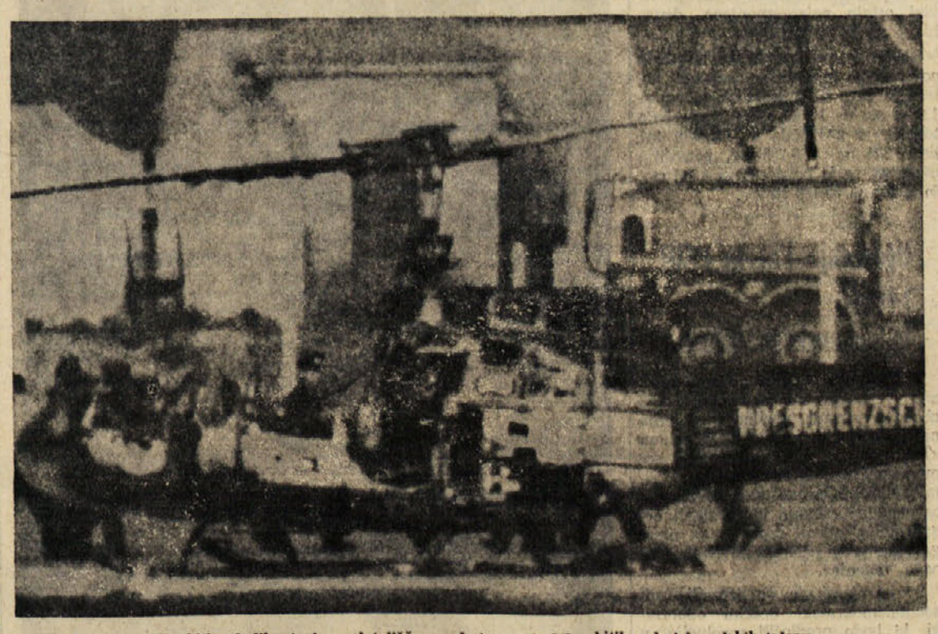

Razbitine helikopterja na letališču, na katerem je bilo ubitih nekaj izraelskih talcev

DANES

Akcija palestinskih teroristov organizacije «Črni september» proti izraelski olimpijski reprezentanci v Münchnu, se je tragično zaključila na letališču Fürstenfeldbrucku s skupno 17 mrtvimi. Po prihodu dveh helikopterjev s palestinskimi teroristi in izraelskimi talci na letališče je policija začela streljati na Palestince, ki so odgovorili na ogenj. Med spopadom so Palestinci pobili vseh devet talcev. Policija pa je pobila vseh pet teroristov. Ubit je bil tudi en policist (dva Izraelca sta bila ubita včeraj v olimpijskem naselju). Zahodnonemške oblasti, ki so še včeraj ob 2. uri zjutraj trdile, da so bili vsi talci osvobojeni, so o tragičnem koncu tega dogodka obvestile javnost šele po treh urah po pokolu.

V Izraelu so na tragične dogodke v Münchnu zelo ostro odgovorili in zahtevajo maščevanje proti arabskim gverilcem in državam, ki jih podpirajo. Izraelci zelo ostro obsojajo tudi zahodnonemške oblasti, češ da niso znale zaščititi njihove reprezentance na olimpijskih igrah.

Vlada je na svoji današnji seji sprejela celo vrsto po večini manj pomembnih upravnih sklepov. Glede barvne TV se je odločila, da bo na eni izmed prihodnjih sej sklepala o sistemu, medministrska komisija za gospodarsko programiranje pa bo odločala, kdaj naj se barvna TV uvede. Glede cen pa je rimski prefekt umaknil dekret o minimalnih cenah v Rimu in bo vlada o tem ključnem vprašanju razpravljala šele na prihodnji seji, prej pa se bo posvetovala s sindikati. Vlada je tudi sklenila, da bodo delne upravne volitve 26. novembra.

Vlada v Rimu je včeraj dokončno odločila, da bodo jesenske upravne volitve in s tem tudi občinske volitve v Trstu, 26. in 27. novembra letos. Sedanji občinski svet v Trstu je bil izvoljen novembra 1966 in mu je mandat potekel že pred enim letom. To pomeni, da se bo prava volilna kampanja začela v prvi polovici oktobra, dejansko pa se stranke nanjo že pripravljajo.

Tržaško gospodarsko in mestno odposlanstvo, ki ga vodi župan Spaccini, se je včeraj na Dunaju sestalo z avstrijskim ministrom za promet, z ministrom za trgovino Staribacherjem in ministrom za javna dela Moserjem. Spaccini se je sestal tudi z dunajskim županom Bockom in ga uradno povabil na obisk v Trst.

Prevozno osebje ACEGAT, včlanjeno v sindikat CISL, je tudi včeraj stavkalo 4 ure. Med stavko je bila skupščina delavcev, na kateri je tajnik CISL predlagal ponovno srečanje s sindikatoma CGIL in UIL, da bi premostili spor okrog sedanje stavke. Za danes je sindikat CISL napovedal zborovanje in poulično manifestacijo stavkajočih.

26. NOVEMBRA DELNE UPRAVNE VOLITVE

Vlada ni sprejela nobenega sklepa glede cen in barvne televizije

Rimski prefekt je preklical dekret o maksimalnih cenah - Danes razgovor med vlado in federacijo sindikatov

RIM, 6. — Danes se je sestala vlada, ki je odobrila zelo številne zakonske predloge, ki se nanašajo na razna manj pomembna vprašanja. V ospredju pa so bila seveda sporna vprašanja cen, barvne televizije in pričetka šolskega pouka. Glede tega pa vlada v bistvu ni ničesar odločila.

O cenah je govoril predsednik vlade Andreotti, ki je poročal, da so 8. avgusta pozvali prefekte, da skličejo pokrajinske komisije za cene in da slede gibanjem cen zlasti živil ter da naj sprejmejo vse one ukrepe, ki so potrebni za normalizacijo položaja, ter da se preprečijo neupravičene podražitve. Prefekte so tudi pozvali, da predlagajo novo zakonodajo, v kolikor bi bila potrebna.

Andreotti je skušal opravičevati ministrsko okrožnico, češ da ne gre za sezonske pojave, temveč da bodo v zvezi z reformo davčnega sistema morali sprejeti ustrezne ukrepe, da preprečijo neupravičeno zvišanje cen, do katerega je že prišlo v drugih državah. Andreotti je tudi dejal, da gre za mednarodno vprašanje, ki ga preučujejo tehnični organi evropske skupnosti. Zaradi tega pravi uradno poročilo s seje današnjega zasedanja ministrskega sveta, da bodo šele na prihodnji seji razpravljali o poročilih prefektov in o predlogih evropske gospodarske skupnosti.

Glede barvne televizije je poročal minister za pošte in telekomunikacije Gioia o sedanjem poskusu uvajanja barvne TV ter o uporabi obeh sistemov. Minister je napovedal, da bo po zaključku olimpiade poročal na prihodnji seji ministrskemu svetu in to na osnovi vseh tehničnih ter drugih okoliščin, nakar bo vlada odločila, kateri sistem se bo uvedel v Italiji. Datum uvedbe barvne televizije pa bo sklenil CIPE na osnovi predvidevanj gospodarskega programiranja.

Današnje stališče vlade je nekoliko v nasprotju s predvidevanji, saj se je zelo mnogo govorilo, da bo vlada celotno stvar o barvni televiziji skušala predati v odločitev parlamentu. Do tega pa ni prišlo, saj so sklenili, da bo sklepal ministrski svet na osnovi poročila ministra za PTT. Že ta sklep sam vsebuje določeno mero možnosti vplivov na prihodnji sklep, ker je znano, da je minister viden predstavnik Fanfanijeve struje v KD in torej tudi eden izmed najbolj odločnih zagovornikov francoskega sistema SECAM.

Vlada je danes odobrila tudi vrsto dekretov, da bi olajšala pričetek šolskega leta in da se bo lahko šola pričela normalno, brez večjih težav. Vsi ti dekreti se nanašajo samo na nekatera tehnična vprašanja in možnosti, da lahko šolski skrbniki zaposle one šolnike, ki so že poučevali v prejšnjih šolskih letih.

Vlada je danes tudi sklenila, da bodo 26. novembra politične volitve v Dolini Aosta ter da bodo istega dne tudi delne upravne volitve o čemer bo pravočasno podpisal ustrezni dekret predsednik republike.

Glede cen je danes rimski prefekt preklical dekret od 23. avgusta, s katerim je ustanovil maksimalne cene v Rimu in v rimski pokrajini. Do tega sklepa je prefekt prišel po seji pokrajinskega odbora za cene, na kateri so se dogovorili, da bodo pristali na predlog predstavnikov sindikalnih organizacij trgovcev, da uvedejo mesečni seznam cen, katerega naj bi se trgovci poslževali na osnovi lastne odločitve.

Položaj na tržišču v Rimu se je danes skoraj povsem normaliziral z izjemo mesa, ker veletrgovci niso pripeljali dovolj živine in so med stavko prenehali klati živino.

Predsednik vlade Andreotti je danes v palači Chigi predsedoval pripravljalnemu sestanku za zasedanje s predstavniki sindikalnih organizacij, ki bo jutri in na katerem bodo razpravljali o cenah in o drugih perečih gospodarskih vprašanjih.

Napovedana nova stavka železničarjev

RIM, 6. — Vsedržavna tajništva sindikatov železničarjev so danes na skupni seji ugotovila, da je bila izredna visoka udeležba na zadnji stavki 4.-5. septembra. Tajništva so na osnovi stališč treh vsedržavnih svetov sklenila, nadaljevati s stavkovnim bojem. Nova stavka bo trajala 24 ur in bo trajala od 21. ure 12. septembra do 21. ure 13. septembra na področju Bologne, Firenc, Ancone, Rima in Cagliarija; od 21. ure 13. septembra do 21. ure 14. septembra za področja Neaplja, Barija, Palerma in Reggio Calabrie; od 21. ure 14. do 21. ure 15. septembra na končno za področja Genove, Turina, Milana, Verone, Benetk in Trsta.

Vsedržavna tajništva sindikatov železničarjev opozarjajo občinstvo in še zlasti koristnike železnic, da prihaja do resnih težav in do napovedi nove stavke samo zaradi trmastega stališča vlade, ki noče popustiti. Da ponovno dokažejo svoj čut odgovornosti, so pripravljeni, da se do nedelje, 10. septembra, ponovno razgovarjajo s predstavniki vlade.

VALPREDA V BOLNISNICI

RIM, 6. — Danes ob 14.30 so prepeljali Pietra Valpredo iz zapora Regina Coeli v prvi oddelek poliklinike. Valpredo so spremljali karabinjerji, ki so ga v kliniki predali agentom komisariata, ki so ga spremili v njegovo sobo, ki je v drugem nadstropju bolnišnice. Takoj po prihodu je Valpredo pregledal ravnatelj klinike profesor Turchetti.

Predsednik etiopske vlade pri Titu

Razgovor predvsem o dvostranskem gospodarskem sodelovanju

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 6. — Predsednik republike Tito je sprejel danes v vili Zagorje v Zagrebu predsednika etiopske vlade Aklilu Habte Wolda, ki je na uradnem obisku v Jugoslaviji in se zadržal z njim v daljšem prijateljskem razgovoru. Na sprejemu so bili navzoči med drugim predsednik zveznega izvršnega sveta Bijedić, namestnik zveznega tajnika za zunanje zadeve Jakša Petrić, veleposlanik Jugoslavije v Etiopiji Jože Ingolić, predsednik sabora Hrvaške Blaževič, minister za trgovino, industrije in turizem Etiopije Ketema Yifru in etiopski veleposlanik v Jugoslaviji Shita. Po razgovoru je predsednik Tito zadržal visokega gosta na kosilu.

Pred odhodom z letalom v Zagreb, sta etiopski premier in predsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije s svojimi sodelavci končala včeraj začete razgovore, v katerih so poleg izmenjave misli o aktualnih mednarodnih vprašanjih obravnavali pretežno dvostranska posebno gospodarska vprašanja. Na današnjem sestanku sta namreč predsednika ober delov mešanega jugoslovansko - etiopskega odbora za gospodarstvo in znanstveno tehnično sodelovanje obvestila predsednika o sklepih glede napredka medsebojnega gospodarskega sodelovanja, do katerih je odbor prišel na včerajšnjem zasedanju. Gre predvsem za ukrepe za povečanje blagovne izmenjave, za ustvarjanje možnosti za večje investicijska dela in dobave investicijske opreme, za razširitev tehnične pomoči in znanstveno - tehnično delovanja in za prve ukrepe za razvoj turizma med obema državama. Po vsem tem bo izdelan podroben dolgoročen program ,ki ga bo odbor sprejel na svojem prihodnjem zasedanju, ki bo najkasneje do kraje leta. Weld in Bijedić sta ugodno ocenila poročilo mešanega odbora.

Poleg tega je z etiopske strani z zadovoljstvom sprejeto obvestilo, da je jugoslovanska vlada pripravila program gospodarskega sodelovanja za 25 najslabše razvitih držav, med katere spada tudi Etiopija. Program predvideva med drugim ugodne pogoje kreditiranja ter gospodarsko in tehnično pomoč tem državam.

* * *

BEOGRAD, 6. — Zvezni izvršni svet je na današnji seji sprejel več ukrepov za ublažitev posledic nedavnih poplav na Hrvaškem, v Sloveniji in v Bosni in Hercegovini. Na predlog tajništva za finance, narodne banke in na zahtevo republiških izvršnih svetov je zvezni izvršni svet sklenil, da se kmetijskim delovnim organizacijam, ki so ob poplavah utrpele škodo, dajejo določene kreditne olajšave, da se zagotovijo nujna sredstva za dodelitev potrošnih kreditov prebivalstvu poplavljenih področij. Delovne organizacije na teh področjih bodo nadalje brez carine uvozile predmete in opremo potrebno za saniranje škode.

B. B.

URADNA POTRDITEV RIMSKE VLADE

Občinske volitve v Trstu bodo 26. in 27. novembra

Zadovoljstvo v tržaških političnih krogih - Priprave na volilno kampanjo, ki se bo pričela sredi oktobra

Rimska vlada je včeraj dokončno odločila o datumu jesenskega sklica upravnih volitev in s tem tudi določila datum za občinske volitve v Trstu. Te bodo 26. in 27. novembra letos, eno leto po zaključku redne mandatne dobe občinskega sveta.

Tržaški občinski svet je bil namreč izvoljen 28. novembra 1966, pred šestimi leti, medtem ko traja redna mandatna doba občinskih svetov pet let. Datum volitev bi bila morala določiti vlada že lansko jesen, a se to ni zgodilo. Pri tem so, baje, igrali važno vlogo tako krajevni, kakor tudi vsedržavni politični dejavniki.

Lanska odložitev volitev (tedaj so rekli, da bodo marca — aprila) je razburila duhove. Uradna verzija je bila, da jih vlada ni sklicala zato, ker so občine imele polne roke dela z ljudskim štetjem. Pozneje so spet odložili datum, ker so bile letos spomladi porlamentarne volitve. Ostala je še jesen. Tudi tokrat je bilo slišati, da si niso bili vsi sporazumni glede tega, ali so take volitve umestne ali ne. Uradne izjave tajništev vseh strank so, seveda, vsebovale zahtevo po takojšnjem sklicanju volitev, ker tako določa ustava, vendar so v volilnih kuhinjah posameznih političnih skupin in struj glasno delali račune, kako se bolje izplača. Vse kaže, da bi še enkratna odložitev koristila samo skrajni desnici (tako fašistični kot zmerni), nikakor pa ne tistim političnim silam, katerim je ljudstvo v Trstu izrazilo zaupanje že na majskih političnih volitvah.

Prejšnje dni smo že poročali o posegih raznih strank. Socialdemokrati in demokristjani, ki sodelujejo v Andreottijevi vladi, so tako na ravni krajevnih vodstev, kakor tudi posredno preko osrednjih tajništev, zahtevali, naj bodo volitve novembra. Proti odložitvi volitev so se izrekli komunisti z izjavo osrednjega tajništva.

Tokrat lahko zabeležimo le prve reakcije na sklep, da bodo volitve konec novembra.

Socialdemokrati so v svojem tiskovnem sporočilu izrazili zadovoljstvo, posebno še zato, ker pripisujejo veliko važnost posredovanju pokrajinskega tajnika De Gioie pri osrednjem tajniku Orlandiju. PSDI je zatorej že naročil pristojnim organom stranke, naj izdelajo ustrezen volilni program. Pri tem poudarja dokument tajništva tržaških socialdemokratov, da si želijo obnovitve levosredinske politike, ki je v Trstu žela precejšnje uspehe, tudi po zaslugi socialdemokratov.

Proti odlaganju volitev se je izreklo prejšnje dni tudi pokrajinsko tajništvo PSI. V tiskovnem sporočilu izražajo zato socialisti svoje zadovoljstvo.

Besedo imajo sedaj vodstva strank. Pripraviti je treba kandidatne liste in volilne programe, začrtati osnovne smernice volilne kampanje.

Zanimivo, je, da bodo tudi tokrat imeli precejšnjo besedo osrednji voditelji strank, saj je Trst eno izmed največjih mest, kjer bodo jeseni glasovali.

Za vse to je sedaj dovolj časa: volilna kampanja traja navadno poldrugi mesec, kar pomeni, da se bo uradno pričela nekako sredi oktobra.

Kateri so osnovni problemi, na katere bo moral odgovoriti volilni zbor v Trstu? Naj jih shematično zožimo v osnovno vprašanje o odprti meji in sodelovanju med narodi, kar pomeni odklanjanje reakcije in fašističnega izzivanja. Meja med posameznimi stališči bo marsikdaj stekla v notranjosti večjih strank. Od novega razmerja sil med strankami in v strankah samih bo odvisno, kakšno upravo in kakšnega župana bomo imeli.

Razmerje med strankami se bo zelo verjetno močno spremenilo. Naj omenimo samo, da je leta 1966 močno težila na volilne izide visoka številka belih glasovnic, nadalje podvojitev indipendentističnih glasov. Ti bodo verjetno izginili. Izginila je PSIUP, katere občinski svetovalec je prestopil v KPI. Socialisti in socialdemokrati ne bodo več nastopali s skupno listo, kar pomeni, da se bo razmerje med obema strankama močno spremenilo v korist socialistov. PSI je, kot znano, prvič v povojni dobi presegla število glasov socialdemokratske stranke. Tudi na desnici se je kaj malega spremenilo v šestih letih: eden izmed liberalnih svetovalcev je namreč prestopil k republikancem. Ti pa so se itak okrepili že pri majskih volitvah.

«Sai» in «Gregoretti» priključena deželni bolnišniški ustanovi

Deželni odbor je na predlog odbornika za zdravstvo Devetaga odobril priključitev k splošni deželni bolniški ustanovi, ki jo trenutno tvorijo združena bolnišnica, glavna bolnišnica ter bolnišnica pri Magdaleni, še pokrajinske hiralnice «Gregoretti» ter specializirane nevrološke bolnišnice «Sai». Obe sta v sklopu sedanje pokrajinske psihiatrične bolnišnice.

V prihodnjih dneh bo predsednik deželnega odbora podpisal odlok, ki bo nato objavljen v deželnem «Uradnem listu» ter bo tako stopil v veljavo. Od tistega trenutka bosta prešla pod deželno upravo poleg splošne bolnišnice, bolnišnice pri Magdaleni ter bolnišnice za pljučne bolezni «Santorio Santorio» tudi nevrološka bolnišnica «Sai» in pa hiralnica «Gregoretti», medtem ko bo umobolnica ostala še naprej pod pokrajinsko upravo, ker zakon «Mariotti» ne predvideva priključitev psihiatričnih bolnišnic k bolniškim ustanovam.

Zaradi te priključitve bo upravni svet sestavljalo 12 članov, ki jih bo izvolil deželni svet, član, ki ga bo izvolila tržaška občina ter štirje člani, ki bodo predstavljali posamezne priključene bolnišnice.

OB DUNAJSKEM SEJMU

TRŽAŠKO ODPOSLANSTVO NAVEZUJE NOVE STIKE

Razgovori na ministrski ravni - Župan Spaccini se danes vrne v Trst

Tržaško gospodarsko odposlanstvo, ki ga vodi župan ing. Spaccini, se je včeraj na Dunaju sestalo z avstrijskim ministrom za promet Friebauerjem, s katerim je načelo vrsto vprašanj, ki zadevajo prometne zveze med našim mestom in avstrijsko republiko. Odposlanstvo se je sestalo tudi z ministrom za trgovino Staribacherjem in z ministrom za javna dela Moserjem. Pozneje so se Tržačani sestali še z glavnim ravnateljem za državno industrijo Geistom. Predvčerajšnjim so predstavniki tukajšnjega gospodarstva obiskali predsednika zvezne gospodarske zbornice Salingerja in predsednika dunajske trgovinske zbornice Mittererja. Župan Spaccini se je osebno srečal tudi z dunajskim podžupanom Bockom, ter ga povabil, naj v bližnji prihodnosti obišče naše mesto. Župan Spaccini se bo danes vrnil v Trst.

Tržaško odposlanstvo sestavljajo, kakor znano, številni predstavniki tukajšnjih gospodarskih krogov. Na Dunaju so namreč prisotni predsednik trgovinske zbornice Caidassi, predsednik Neodvisne ustanove za tržaško luko Franzil, glavni ravnatelj ustanove Colautti, podpredsednik pokrajinske uprave Foschi, glavni ravnatelj družbe Autovie Venete Visintin, podpredsednik tržaškega odbora za enotno propagando Padoa ter gospodarski izvedenci De Polo, Barison, Cesari in predstavnik tržaške trgovinske zbornice na Dunaju Pelikan. Odposlanstvo je odpotovalo na Dunaj ob priliki jesenskega mednarodnega velesejma.

Kraški teden danes

Ob 17. uri odprtje Kraške hiše in osmic.

Od 20.30 do 24. ure javni ples na trgu v Velikem Repnu, igra orkester Kras.

Gastronomski natečaj: danes sodeluje v gastronomskem natečaju gostilna Vladi Luxa s Proseka. Predstavil bo: Kraški pršut in ovčji sir, kokošjo juho z domačimi rezanci, domače bleke s telečjim žvacetom, joto, sirk, kruhove cmoke, obložene s svinjskim kotletom in kislim zeljem, domače klobase in kislo zelje, telečji žvacet s polento, pečene in pohane piščance, pečeno teletino, krompir v kozici, kislo zelje, sladko zelje v kozici, radič s fižolom, potico in kuhane štruklje.

DELEGACIJA MATER PRI ŠOLSKEM SKRBNIKU

BORŠTANI ZAHTEVAJO ČETRTO UČNO MOČ

Prof. Fidenzi je obljubil odgovor čez deset dni Letos je v prvem razredu sedem učencev

Včeraj je bila pri šolskem skrbniku prof. Fidenziju delegacija borštanskih mater, ki mu je izročila pismo s 33 podpisi staršev osnovnošolskih otrok iz Boršta, v katerem zahtevajo namestitev četrte učne moči na vaški šoli. Trenutno so nameščene na šoli le tri učne moči, kar nujno pomeni, da morajo imeti nekateri razredi skupen pouk. Katerakoli dva razreda pa štejeta združena več kot 10 učencev, kar je največ, kar dovoljuje zakon. Če bi namestili še četrtega učitelja, bi lahko četrti in tretji razred imela skupen pouk, saj so v vsakem po štirje učenci, tako da skupno število ne bi preseglo osem. Vprašanje se je postavilo letos zaradi precej visokega števila prvošolčkov: letos jih je namreč v Borštu kar sedem.

Šolski skrbnik Fidenzi je dejal, da trenutno za namestitev četrte učne moči ni denarja ter je predlagal nekatere druge rešitve. Tako je dejal, da bi bila možna rešitev ta, da bi šli petošolci v šolo v kakšno drugo vas. Tako rešitev so Borštanke odločno zavrnile, saj med posameznimi vasmi ni potrebnih zvez, poleg tega pa je naravno, da gredo otroci v šolo v lastni vasi, če že obstaja v njej šola. Druga rešitev, ki jo je predlagal dr. Fidenzi pa je, da bi združili 1. in 3. razred, tako da bi bilo skupno 11 otrok, ali pa 2. in 4. razred in bi v tem primeru bilo skupaj 13 otrok. Kot vidimo nobena od rešitev, ki jih je predlagal skrbnik ne ustreza upravičenim zahtevam Borštanov. V vsakem primeru bi bilo preveč otrok, tako da bi bilo zelo otežkočeno delo učiteljev, pa tudi otroci bi se učili v zelo neugodnih pogojih. Zato so članice delegacije te rešitve tudi zavrnile.

Prof. Fidenzi je ob koncu dejal, da bodo vso zadevo in zahteve Borštanov preučili in je povabil matere, naj se vrnejo čez deset dni, ko jim bo predočil možne rešitve.

Že zdaj pa se zdi jasno, da je edina realna možnost za rešitev nastalega problema tista, ki so jo predlagali vaščani: nastaviti je treba še eno učno moč, tako da bi trije razredi imeli samostojen pouk, 3. in 4. razred pa bi za letos, ko imata samo po štiri učence, združili.

MGL med nami s komedijo «Pogodba»

Od 8. do 17. t.m. bo v okviru predsezone Stalnega slovenskega gledališča, Mestno gledališče ljubljansko nastopilo s komedijo F. Veberja «Pogodba». Ljubljanski gledališki umetniki bodo gostovali v skoraj vseh naših dvoranah na Goriškem in Tržaškem. Prva predstava bo v Števerjanu, ostale pa se bodo zvrstile v sledečem zaporedju: Gorica, Doberdob, Štandrež, Nabrežina, Križ, Škedenj, Kulturni dom, Bazovica, Opčine.

«Pogodba» F. Veberja je čistokrvna in resnična ljudska komedija, polna vedrine, humorja in komike, tudi duhovitosti. Iz gledališkega lista Mestnega gledališča ljubljanskega povzemamo, da je «Pogodba» tipološka in deloma celo karakterna komedija zmešnjav ali situacijska komedija. Vse te komedijske sestavine se prepletajo in dopolnjujejo, iz vseh teh izvirov hkrati vreta humor komika in se zlivata v pravcati komedijski slap, v veliko igralsko komedijsko možnost.

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega spada v okvir tesnega sodelovanja Stalnega slovenskega gledališča z ljubljanskim gledališčem.

Odlični ansambel, v katerem se odlikujeta Zlatko Šugman in Polde Bibič, in domiselna odrska postavitev, bodo gotovo prispevali k najboljšemu začetku nove gledališke sezone.

Stalno slovensko gledališče v Trstu

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

FRANCIS VEBER

POGODBA

(Le contrat)

Komedija v dveh dejanjih

Besedilo poslovenil: VLADIMIR FRANTAR

Scena: SVETA JOVANOVIĆ

Asistentka scenografa: BELICA ŠKERLAKOVA

Kostumi: DARJA VIDIČEVA

Režija: JANEZ VRHUNC

V torek, 12. t. m. ob 21. uri v Prosvetni dvorani «I. Gruden» v Nabrežini.

V sredo, 13. t. m. ob 21. uri v Ljudskem domu v KRIŽU.

V četrtek, 14. t. m. ob 21. uri v kinodvorani v ŠKEDNJU.

V petek, 15. t. m. ob 21. uri v Kulturnem domu v TRSTU.

V soboto, 16. t. m. ob 21. uri v kinodvorani v BAZOVICI.

V nedeljo, 17. t. m. ob 17. uri v Prosvetnem domu na OPČINAH.

ZA PREDSTAVO V KULTURNEM DOMU IMAJO ABONENTI SSG 50% POPUSTA.

Kino

MIRAMARSKI PARK. Predstave «Lači in zvoki»; ob 21.00 «Maximilian of Mexico» v angleščini; ob 22.15 «Massimiliano e Carlotta» v italijanščini.

Nazionale 15.30 «Pippo olimpionico». Barvni Walt Disneyev film. Sledi dokumentarec: «La natura e le sue meraviglie».

Fenice 16.15—22.10 «Il diavolo a sette facce». Carrol Baker in George Hilton. Barvni film.

Eden 16.30 «Beati i ricchi». Barvni film. Paolo Villaggio, Lino Toffolo in Silva Koščina.

Grattacielo 16.30 «The Eddie Chapman story» «Agli ordini del Führer e al servizio di sua maestà», Romy Schneider in Yul Brynner. Barvni film.

Excelsior 16.15 «Il commissario Leguen e il caso Gassot». Barvni film. Jean Gabin.

Ritz 16.30 «La feccia». Barvni film. William Holden, Ernest Borgnine, Woody Strode in Susan Hayward.

Aurora 16.30 «Agente 007 Thunderball... operazione tuono». Barvni film. Sean Connery.

Impero 16.30 «La fuga di Tarzan». Črnobeli film. Johnny Weissmüller.

Cristallo 16.30 «La via del rum». Barvni film. Lino Ventura in Brigitte Bardot.

Capitol 16.30 «Mimì metallurgico, ferito nell'onore». Barvni film. G. Giannini in M. Melato.

Filodrammatico 16.30 «Sexfobia — La giungla sessuale». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Sadismo». Barvni film. James Fox in Mick Jagger. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.45 «Il silenzio si paga con la vita». Barvni film. Lee J. Cobb, Anthony Zerber.

Abbazia 16.30 «Pelle giovane». A. Lynn. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Ideale 16.30 «Addio Gringo». Montgomery Wood, Julie Newman in Michel Rivers. Barvni western film.

Astra 16.30 «Il computer con le scarpe da tennis». Barvni Walt Disneyev film.

Kino Opčine 18.00 «Il computer con le scarpe da tennis». Walt D...

Razstave

V Tržaški knjigarni razstavlja najnovejše tridimenzionalne slike Demetrij Cej.

V «Kraški hiši» razstavlja fotoreporter Mario Magajna dokumentarne fotografske posnetke o kraških obcetih in raznih prireditvah.

Šolske vesti

Devinsko - nabrežinska občina je razpisala natečaj za poverjene učiteljice v občinskih otroških vrtcih za šolsko leto 1972-1973. Natečaja se lahko udeležijo prizadete, ki imajo stalno bivališče v eni izmed občin tržaške pokrajine. Za informacije se lahko obrnejo na tajništvo občine.

Taborniki «ROD MODREGA VALA»

organizirajo

VEČER NA OBALI

s pedočado na kriški obali v soboto 9. septembra zvečer.

Vljudno vabljeni vsi člani in članice, bivši člani in prijatelji.

Zbirno mesto ob 18.30 na Trgu Oberdan v soboto, 9. t. m.

MESEČNO POROČILO TRGOVINSKE ZBORNICE

V preteklem juliju na Tržaškem občuten skok življenjskih stroškov

Dražja zlasti hrana, obleka in obutev - Turizem se krči - Nasprotujoča si gibanja v industriji

Tržaška trgovinska zbornica je objavila statistični pregled o razvoju gospodarskih dejavnosti na Tržaškem v preteklem juliju. Glede kmetijstva pravi poročilo, da je bilo vreme v juliju zaradi pičlega dežja razmeroma neugodno za posevke, proti koncu meseca pa so začeli obcutiti suso tudi drevesni nasadi. Delo na polju je teklo z običajnim tempom, živina v hlevih je bila v glavnem zdrava, krme ni primanjkovalo.

V turizmu smo letos na Tržaškem občutno nazadovali. V razdobju prvih 7 mesecev so italijanski turisti vrgli skupno 250.080 nočitev (lani v istem času 265.179), tuji turisti pa 157.793 nočitev (leta 1971 180.167).

Tržaška trgovina na drobno se je v juliju občutno razgibala, in to zlasti v zvezi z drobnim nakupovanjem prisotnih turistov. Trgovci z drogerijskim blagom, z napravami in pritiklinami za avtomobile in podobnimi izdelki so zadovoljni z julijskim prometom, vesti z drugih pa pravijo, da je mesec potekel v znamenju običajne neprizadetosti. Nekaj več kupčij so zabeležili trgovci z modnimi oblačili in obutvijo, v številnih trgovinah pa se posel ni razvil kljub razprodajam in drugim olajšavam za klientelo. Tržaški trg na debelo je bil nekoliko živahnejši kar zadeva prodajo eksotičnih začimb, sicer pa je posel tekel z navadnim tempom: to velja za mlečne izdelke, prekajeno meso, živalske maščobe, sveža jajca, vino kavo, les, gradbeni material in kovinske proizvode.

V juliju so na Tržaškem zabeležili 385 kupoprodajnih pogodb, vrednost izmenjanih nepremičnin pa je znašala 2 milijardi 462 milijonov lir. V primeri z julijem lanskega leta sta se obe postavki znatno zmanjšali, saj je prva tedaj znašala 466, druga pa 3 milijarde 156 milijonov lir. V prvih sedmih mesecih leta so skupno vknjižili 2.558 pogodb, vrednost nepremičnin pa je znašala 17 milijard 501 milijon lir; v istem razdobju lanskega leta je bilo število pogodb nekoliko večje (2.802), skupna vrednost nepremičnin pa nasprotno manjša (15 milijard 509 milijonov lir).

V industriji so bili v prvih sedmih mesecih letošnjega leta doseženi naslednji rezultati: v železarni Italsider pod Škednjem so proizvedli 336 tisoč 446 ton surovega železa in 110 tisoč 179 ton kokil. V obeh postavkah je bilo doseženo rahlo napredovanje, saj je proizvodnja surovega železa v istem času lani znašala 332 tisoč 388, proizvodnja kokil pa 101 tisoč 855 ton. Predelava surovega petroleja se je letos povečala za 13,9 od sto ter je narastla z lanskih 940 tisoč 200 na 1,070.571 ton. Proizvodnja cementa v obratu Italcementi v Žavljah se je nasprotno skrčila za 10,2 od sto ter je znašala do konca julija 130.140 (lani v istem času 144 tisoč 960 ton). Proizvodnja časopisnega in tiskarskega papirja se je povzpela za 14,5 od sto v primeri z lansko, in sicer s 60.242 na 68.999 ton.

V juliju smo bili na Tržaškem priča novemu naraščanju cen skoraj pri vseh vrstah prehrambenega blaga. Tako so se podražili zlasti goveje meso in svinina, perutnina, sladkor in riž. Tudi na drugih področjih so se cene v večji ali manjši meri dvignile, pojav pa je bil posebno opazen pri modnih oblačilih in obutvi.

Trg na debelo pa je zabeležil naslednje spremembe: sveže sadje in povrtnina sta ne nekoliko pocenili, medtem ko so agrumi in suho sadje ohranili prejšnje kotacije. Ribe so se občutno podražile, in sicer tako pri domačem ulovu kakor tudi pri uvoženem blagu; mlečni izdelki, izdelki iz prekajenega mesa in živalske maščobe so se pocenili; vino in sveža jajca so ohranila prejšnje cene; začimbe so se podražile, kava pa je ohranila prejšnjo ceno; les se je podražil in tudi cene gradbenega materiala so se nekoliko povzpele; med železarskimi izdelki je cena pločevini ostala neizpremenjena, drugo blago pa se je podražilo.

Glede potrošnje, naj iz pregleda povzamemo naslednje podatke: potrošnja soli se je letos povečala za 1,6 od sto na 10.507 stotov, potrošnja tobaka je poskočila z lanskih 311 tisoč 804 na 326.233 kg, potrošnja mesa pa se je povečala za 8 od sto, in sicer na 55.188 stotov.

Ogorčenje PSI in PSDI zaradi münchenskega pokola

Pokrajinsko tajništvo PSI je izrazilo v tiskovnem sporočilu svojo obsodbo zaradi nasilnega dejanja na olimpijskih igrah v Münchnu. «Taka dejanja lahko povzročijo samo ogorčenje. Z münchenskim kriminalnim dejanjem sta palestinsko osvobodilno gibanje in še zlasti organizacija «Črni september» mnogo zgubila v očeh svetovnega javnega mnenja».

Svoje ogorčenje so izrazili tudi socialdemokratski deželni odborniki, ki bodo predložili resolucijo, v kateri obsojajo dejanje palestinskih gverilcev. Deželni tajnik PSDI je s tem v zvezi poslal brzojavko izraelskemu veleposlaniku v Rimu, v kateri izraža solidarnost socialdemokratov Furlanije - Julijske krajine z izraelskim ljudstvom.

● *Zaradi uvedbe enosmernega prometa* za vsa vozila po Ul. Eremo na odseku in v smeri od Ul. Marchesetti št. 146/3, je župan s svojim odlokom preklical svoj prejšnji sklep o prepovedi stalnega postajanja na obeh straneh Ul. Eremo na odseku od Ul. S. Pasquale do Ul. Marchesetti, kakor tudi obvezno ustavljanje vozil na križišču pri znaku STOP z Ul. Marchesetti.

Giust in šolniki

V okviru deželne uprave so v zadnjih dneh obravnavali razna vprašanja v zvezi s posebnimi usposobljenostnimi tečaji za poučevanje, ki so se prejšnji petek začeli tudi v Furlaniji Julijski krajini. Deželni odbornik Giust se je večkrat sestal s sindikalnima organizacijama, ki so ju predstavljali vsedržavni svetovalci za srednje šole prof. Oster iz Gorice, Pitacco iz Trsta, Quattrone iz Pordenona ter Stefanutti iz Vidma. Srečanj sta se udeležila tudi odgovorna deželna voditelja sindikalnih organizacij CGIL in CISL prof. Depan in dr. Berti.

Na razgovoru z obema delegacijama z odbornikom Giustom sta obe delegaciji sindikalistov poudarili nujnost, da se premestijo sedeži tečajev, «da bi se tako pomagalo številnim udeležencem tečajev, ki so primorani potovati čez vso deželo in včasih tudi izven nje, kar škoduje udeležbi na tečajih samih.

Po krajši prekinitvi bo od danes, 7. t. m., ponovno odprta v Lonjerju gostilna «Pri Županovih».

Vsak dan bo delovala dobra kuhinja.

Se priporočamo! Tel. 744-423

SINDIKALNI SPOR V ACEGAT

Danes zjutraj sprevod stavkajočih šoferjev

CISL išče ponovnih stikov z ostalima dvema sindikatoma, ki ne odobravata stavke - Nastop pomorščakov

Včerajšnja štiriurna stavka uslužbencev ACEGAT je, kot smo si pričakovali, skoraj popolnoma paralizirala javni promet v Trstu. Vozili so — in samo na nekaterih daljših progah — vojaški kamioni, a le občasno.

Za danes napoveduje CISL, ki vodi stavko uslužbencev ACEGAT, zborovanje in poulično manifestacijo stavkajočih, kar pomeni, da zjutraj ne bodo vozili avtobusi. Prefektura je v ta namen sporočila, da bo spet poskrbljeno za prevoz z vojaškimi vozili na progah Barkovlje - Milje, Rumena hiša - Oberdanov trg, Sv. Ivan - Campi Elisi, Sv. Ana - Borzni trg Škedenj - Kjadin. Acegatova vozila pa bodo bolj ali manj redno vozila na progah št. 15, 17, 25 in openskega tramvaja.

Med stavko, ki je trajala od 16. do 20 ure, so se stavkajoči uslužbenci ACEGAT zbrali na skupščini. Spregovoril jim je tajnik CISL Marinello. Predlagal je, med drugim, tudi srečanje s predstavniki CGIL in UIL, da bi premostili spor o sedanji stavki. Kot znano sta CGIL in UIL s svojim lepakom opozorila javno mnenje, da se ne strinjata z napovedanimi stavkami, ki samo koristijo upravi ACEGAT in so izraz zgolj osebnih teženj in političnih sporov v okviru neke politične sile. CGIL in UIL menita namreč, da je dosežen sporazum (tudi zato, ker ni dokončen) zadovoljiv in da bremena stavk ne smejo nositi delavci.

Sestanek s CGIL in UIL je bil pozno zvečer, vendar nimamo o sklepih srečanja nobene vesti.

Nadaljuje se stavkovno gibanje pomorščakov. Za danes zvečer je napovedan odhod dveh ladij. Ob 23. bi morali odpluti iz pristanišča tovorna ladja «Chioggia» in «Vidiana» beneške družbe «Adriatica». Na krovu je 67 mornarjev, ki bodo prekrižali roke za sedem ur. Jutri zvečer pa bi morala odpotovati «Vivaldi» (last tržaškega «Lloyda») s 40 mornarji.

Uradniki Lloyda se že pripravljajo na stavko. Napovedali so prekinitev dela dan po odhodu ladje «Vivaldi». S tem v zvezi je za danes napovedan sestanek sindikalnih sekcij v podjetju.

Slovenska skupnost bazoviškim žrtvam

Prejeli smo:

«Slovenska skupnost se je včeraj poklonila spominu bazoviških žrtev, ki so pred 42 leti darovali svoja mlada življenja na oltar slovenstva in naše pravičnejše bodočnosti. Za Slovensko skupnost sta pred spomenik na bazoviski gmajni položila venec predsednik Slovenske skupnosti dr. Harej in clan izvršnega odbora dr. Dolhar. Prisotni so se z enominutnim molkom poklonili tudi trpljenju lani umrlega Alojza Špangerja, ki ga je fašistično posebno sodišče obsodilo na trideset let zapora. Po tej kratki spominski svečanosti pred spomenikom, je bila v župni cerkvi v Bazovici maša, katere se je udeležilo veliko ljudi. Bazoviških žrtev se je v izbranih besedah spomnil v pridigi domači župnik Cibic».

PO DOGODKIH V KORONEU

Dr. Brenci prijavil sodišču deset upornih zapornikov

Njih imena še niso znana - Poseben zaporni nalog za morilca Fabbrija, odgovornega «moralnega sodelovanja» pri dogodkih

Namestnik državnega pravdnika dr. Brenci, ki vodi preiskavo o vzrokih upora mladoletnih zapornikov v tržaškem Koroneu, je včeraj izdal zaporni nalog za deset zapornikov, od katerih je devet mladoletnih. Vsi so prijavljeni sodnim oblastem zaradi poškodovanja javne imovine, pri čemer je prišlo do požara in smrti dveh mladih zapornikov, 17-letnega Giorgia Brosola iz Trsta ter enakoletnega Ivana Gelainija iz Mantove Imena prijavljenih zapornikov še niso sporočili.

Dr. Brenci je izdal posebni zaporni nalog tudi za zloglasnega Diega Fabbrija, morilca škedenjskega benzinarja na letošnjo pustno nedeljo. Mladenič, ki naj bi bil «jabolko spora» v Koroneu, se bo pred sodniki moral zagovarjati zaradi «moralnega sodelovanja» pri prekrških, ki so jih zagrešili obtoženi zaporniki. Namestnik državnega pravdnika pričakuje zdaj še zadnje izsledke nekroskopičnega pregleda trupel mladih umrlih zapornikov, čeprav je sam pregled že ugotovil, da je smrt nastopila zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom (v dimu požara) ter zaradi hudih opeklin. Analiza krvi pa je pokazala manjši odstotek alkohola v krvi. Čez nekaj tednov bodo vse izsledke preiskave izročili rednemu sodišču, ki bo poskrbelo za sodno obravnavo.

KRAŠKI TEDEN KLIČE...

V okviru «Kraškega tedna» je sinoči na repenskem trgu igrala godba na pihala «Parma» s Trebč. Že od 17. ure so bile odprte osmice, ki so bile, kot vse te dni, polne oboževalcev dobre kapljice, pa tudi Kraška hiša oziroma njena galerija, v kateri privabljajo občudovalce krasne fotografije Marija Magajne. Polne roke dela so imeli tudi v Križmanovi gostilni, ki je bila na vrsti za gastronomski natečaj, saj je nudila res izbrana in okusna jedila po starem.

Predvčerajšnjim obiskovalcem v Repnu pa še danes tolčejo po ušesih udarci repenskih mlatičev s cepci ter vrtenje starih kolovratov in klokotanje mleka v pinji, kar vse lepo ponazarjajo gornji posnetki našega fotoreporterja.

Svečano odkritje

SPOMENIKA PADLIM

v NOB v Prebenegu

bo v nedeljo, 10. septembra 1972 ob 16. uri. Pri kulturnem sporedu sodelujejo poleg recitatorjev pevski zbor Valentin Vodnik in godba iz Brega. Vabljeni!

Odbor za postavitev spomenika PREBENEG

Memorial MIRE BANDI

Prosvetni društvi «Tabor» z Opčin in «Vodnik» iz Doline vabita vse osnovnošolske otroke in učitelje, da ob svečanem odkritju spomenika padlim v Prebenegu počastijo spomin partizanske učiteljice Mire Bandi in tovarišic.

Zbirno mesto v nedeljo, 10. septembra ob 15. uri na Trgu padlih za svobodo v Dolini, od koder krenemo peš do Prebenega.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 7. septembra
MARKO

Sonce vzide ob 6.34 in zatone ob 19.32 — Dolžina dneva 12.58 — Luna vzide ob 6.12 in zatone ob 19.04.

Jutri, PETEK, 8. septembra
MARIJA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 21,8 stopinje, najnižja 16,7, ob 19. uri 21,8 stopinje, zračni pritsik 1018,4 mb, stanoviten, brez vetra, vlaga 67 odstotna, padavine 0,1 mm dežja, nebo 2/10 pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21,7 stopinje

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 6. septembra 1972 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 6 oseb.

Umrli so: 84-letni Antonio Columbi, 62-letni Giordano Rovere, 80-letni Giovanni Bergamo, 79-letna Narcisia Paggiaro vd. Castellan, 18-letni Franco Pitton, 69-letni Ernesto Ucchiarato.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2, Alla Salute, Ul. Giulia 1, Picciola, Ul. Oriani 2, Vernari, Trg Valmaura štev. 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1, Croce Verde, Ul. Settefontane 39, Alla Giustizia, Trg Libertà 6, Testa d'Oro, Ul Mazzini 48.

Izleti

SPDT organizira 17. septembra izlet v Cerkno, kjer bo slovesna otvoritev šole - spomenika NOB. Po možnosti bo vzpon na Blegoš.

Vpisovanje pri gdč. Norči v Ul. Geppa 9.

Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine — Križ priredi 10. septembra izlet v Dobrovo (goriška Brda). Prosimo člane, ki se mislijo udeležiti, da se javijo pri Egidiju Košuti.

Zveza partizanov in PD «Tabor» z Opčin priredita v nedeljo, 17. t. m. ob otvoritvi šole - spomenika NOV avtobusni izlet v Cerkno. Vpisovanje od danes vsak dan v trgovini pohištva Rener na Proseški cesti. Odhod ob 7. uri izpred Prosvetnega doma.

Mali oglasi

TAPETNIKE sprejmemo v službo. Normalen delovni urnik, sobota popoldan prosta. Perizzi, Viale D'Annunzio 27/e.

TAPETNIŠKE VAJENCE sprejmemo v službo. Normalen delovni urnik, sobota prosta. Perizzi, viale D'Annunzio 27/e.

MLADO PRODAJALKO, tudi brez izkušenj, išče trgovina Radio Trevisan, Ul. S. Nicolò 21.

Prispevki

Profesorski zbor in neučno osebje srednje šole «FRAN ERJAVEC» v Trstu prispeva 13.000 lir za šolsko blagajno v počastitev spomina pok. mame profesorice Marije Pirjevec.

6. t. m. nas je za vedno zapustila naša draga

Marija Milič

Pogreb bo jutri, v petek 8. t. m., ob 15.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v proseško cerkev.

Žalujoči: mož Pepi, sinovi in drugo sorodstvo

Pog. podjetje, Ul. Zonta 3, tel. 38006

širite PRIMORSKI DNEVNIK

PREDSEDNIK LETALIŠČNEGA KONZORCIJA FERRARI PRI VARISCU

Zaskrbljenost v deželnih krogih ob ukinitvi nekaterih prog ATI

Ukinitve naj bi stopile v veljavo s 1. novembrom - Odpadla bo med drugimi tudi sezonska zveza z Beogradom

Predsednik konzorcija za letališče v Ronkah ing. Ferrari se je sestal z deželnim odbornikom za prevoze Variscom, kateremu je orisal težak položaj ronškega letališča, po zadnjih odločitvah letalske družbe ATI, da ukine nekatere letalske proge z odhodi iz Ronk.

Že dalj časa so krožile govorice o nekaterih ukinitvah, ki naj bi jih izvedla ATI, še zdaleč pa ni nihče verjel, da bodo takšnega obsega. ATI bo s 1. novembrom letos, ko bo stopil v veljavo novi vozni red, ki bo veljal do 31. marca, ukinila štiri dnevne polete, poleg sezonske zveze z Beogradom in Firencami. Dnevni poleti, ki so na seznamu tistih, ki jih bodo ukinili, so Ronke - Rim, Ronke - Milan, Ronke - Benetke - Ancona - Foggia - Bari ter Ronke - Bologna - Neapelj - Palermo. Dežela Furlanija - Julijska krajina bo tako povezana z ostalo Italijo samo z dvema poletoma do Milana, dvema do Rima ter z enim do Benetk in Genove.

Kaže, da je ATI opravičila ta resen ukrep s potrebo po preosnovi svojega omrežja v vsedržavnem okviru tudi zaradi krize, ki je zajela italijansko civilno letalstvo zaradi tehničnih pomanjkljivosti nekaterih letališč, še zlasti letališča Fiumicino v Rimu. Iz načrta ATI za preosnovo prog je jasno razvidno, da bo ukinila skupno 14 poletov, ter uvedla 8 novih, tako da bo skupno število dnevnih poletov na vsem italijanskem ozemlju doseglo 64 poletov namesto prejšnjih 70. Najbolj prizadeta je prav dežela Furlanija - Julijska krajina, ki ji bodo odvzeli poleg sezonskih poletov, kar štiri dnevne proge, ne da bi ji pri tem dali nove.

Ferrari je tudi poročal Variscu, da so bili poleti proti Bologni in Anconi ter na odseku Milan - Turin bolj malo zasedeni, zveza s Firencami pa je bila itak samo sezonskega značaja ter je bila njena ukinitev že predvidena. Nikakor pa se ne more konzorcij strinjati z ukinitvijo zvez z Rimom in Milanom, na katerih so beležili precejšnje število potnikov, nikakor ne manjšega, kot na nekaterih drugih progah ATI z drugih letališč in ki jih družba ni ukinila. Treba je tudi poudariti, da je letalska zveza med Ronkami in Rimom začela delovati komaj novembra 1971 in je zato bila v veljavi odločno premalo časa, da bi lahko ugotovila ali je rentabilna ali ne. Ferrari je tudi izrazil prepričanje, da bi morala družba z javno udeležbo, kot je Alitalia — ATI, gledati tudi z ozirom na razvojne načrte bolj pravično na razdelitev prog med raznimi italijanskimi deželami ter da bi morala favorizirati tiste dežele, ki so nekoliko bolj odrezane. Med slednje sodi tudi Furlanija - Julijska krajina, ki so ji potrebne, spričo zemljepisne oddaljenosti, hitre in pogoste zveze z raznimi drugimi italijanskimi središči. Ferrari je dejal, da so v sedanji trenutni krizi, ko so letališča tehnično neustrezna, prizadeli prav ronško letališče, ki je bilo vedno zgled strukturalne učinkovitosti. Ob koncu je predsednik konzorcija poudaril, da je nujno potrebno posredovanje deželnih oblasti, ki naj prepričajo ATI, naj ponovno preuči možnost, če že ne popolnega pa vsaj delnega preklica svojih odločitev. Še zlasti bi bilo potrebno preklicati ukinitev zvez z Milanom in Rimom.

Varisco je odgovoril, da bodo vprašanje preučili na seji deželnega odbora ter je zagotovil posredovanje pri ustreznem ministrstvu, da bi preprečili ponovno oškodovanje dežele Furlanije - Julijske krajine.

TEDEN DNI PO PROMETNI NESREČI

KOMAJ 18-LETNI VESPIST PODLEGEL HUDIM POŠKODBAM

Zaradi naglega manevra je silovito treščil v parkiran fiat 850

Franco Pitton

Skoraj ne mine dan, da ne zabeležimo na teh stolpcih tragičnih epilogov prometnih nesreč, katerih žrtve so mladi ljudje. Smrtna kosa je to pot segla po življenju komaj 18-letnega Franca Pittona iz Ul. D'Alviano 31/2, ki je včeraj ob 1.10 na oddelku za oživljanje glavne bolnišnice podlegel hudim poškodbam. Zadobil jih je v prometni nesreči, ki se je pripetila 30. avgusta zvečer.

Mladi Pitton se je omenjenega dne, malo pred 20.50, peljal s svojo vespo po Ul. Baiamonti proti Istrski ulici, na zadnjem sedežu pa je sedel njegov prijatelj, 17-letni Mario Stefani s Trga Perugino 2. Pri Piranski ulici je pričel nenadoma prehitevati giulio 1300 tržaške registracije, ki jo je vozil 32-letni Aldo Matiassi iz Ul. Cisternone 112/1. Nesreča se je pripetila v hipu, ko je avtomobilist nepričakovano pričel zavijati na levo, da bi obrnil v omenjeno Piransko ulico.

Pitton pa je samogibno, da bi se izognil trčenju, prav tako pričel obračati na levo, a žal usodno. Zaradi naglega manevra je vespa silovito čelno treščila v bočno stran fiata 850 special 47-letne Anne Flego iz Ul. Baiamonti 56/12, ki je bil parkiran na levi strani ceste. Oba potnika na vespi je močan sunek vrgel na asfalt, kjer je Pitton obležal v mlaki krvi. V nesreči je dobil hud pretres možganov, si verjetno zlomil lobanjsko dno in desno nogo ter močno krvavel iz desnega ušesa. Stefani je na srečo dobil le nekaj prask po obrazu in spodnjih udih. Po razkužitvi ran v glavni bolnišnici so ga poslali domov s prognozo okrevanja v 5 dneh. Vse nege zdravnikov, da bi rešili nesrečnemu Pittonu mlado življenje, so bile zaman in včeraj ponoči je izdihnil.

V zvezi z davkom IVA

SGZ in ESA prirejata petdnevni tečaj za obrtnike

Napovedana uvedba davka na dodatno vrednost (IVA) namesto sedanjega davka na poslovni promet (IGE) nalaga tudi našim operaterjem precejšnje skrbi. Kakor znano, bodo morali poslovni ljudje po novem voditi tudi posebno upravno evidenco poslovanja, na kar pa večina ni pripravljena. Slovenskemu gospodarskemu združenju je v svojem prizadevanju, da bi tudi ob tej priliki stalo ob strani slovenskim operaterjem, uspelo organizirati sporazumno z deželno ustanovo za razvoj obrtništva (ESA) poseben petdnevni večerni tečaj za administracijo obrtniških podjetij. Tečaj se bo začel v drugi polovici septembra, predavanja pa naj bi bila v slovenščini. Tajništvo združenja poziva vse prizadete obrtnike, naj se javijo na sedežu ustanove, kjer so jim v uradnem času na razpolago potrebne podrobnejše informacije.

NAROČITE SE NA
Primorski dnevnik!

Po nesreči v Dubrovniku v tržaško bolnišnico

Včeraj ob 14.30 so sprejeli na ortopedski oddelek glavne bolnišnice 49-letnega Carla Laurentija iz Ul. dela Stazione 18, ki se bo zaradi zloma vretenca moral zdraviti približno dva meseca.

Laurenti, ki se je sam javil v bolnišnici, je povedal dežurnemu zdravniku, da se je predvčerajšnjim opoldne peljal s svojim fiatom 1100 v bližini Dubrovnika, ko je nenadoma izgubil nadzorstvo nad vozilom in treščil v skalnati usek. Prva bolečine niso bile tako hude in je utegnil pripeljati se domov. Včeraj popoldne pa ga je nenadoma pričelo boleti in je tako sklenil zateči se v bolnišnico.

Nesreča delavca

Včeraj okrog 13. ure je 58-letni Giuseppe Babich iz Ul. Brigata Casale 25 delal v podpalubju neke ladje, zasidrane ob pomolu 2 Starega pristanišča. Med delom ga je nenadoma oplazil kos težkega kroma, privezanega za ladijski žerjav. Zaradi rane na levem boku se bo Babich moral na ortopedskem oddelku bolnišnice zdraviti približno 10 dni.

Vinjen je udaril agenta: prijavili so ga sodišču

Dežurni zdravnik tržiške bolnišnice je včeraj poklical na pomoč agente javne varnosti, kajti pred sabo je imel vinjeno žensko L. B., ki ni bila zmožna sama domov. Agenti so zdravniku priskočili na pomoč ter odpeljali žensko proti domu. Pred hišo pa se je slednja spomnila, da nima ključev in je zato zaprosila agente, naj bi šli po tržiških barih iskat sinove, ki bi ji odprli vrata. Medtem je k njim pristopil 42-letni Italo Passudetti, ki je bil tudi precej v rožcah in je začel agente zmerjati, naj pustijo njegovo ženo pri miru in naj se oddaljijo od hiše. Policajem je zabrusil veliko psovk, vendar na koncu potegnil iz žepa ključe in odprl vrata. Dejstvo, da so policaji vstopili v hišo, ga je še bolj razburilo in je s pestjo sunil agenta Giancarla Cernaca. Ostali so ga takoj zaustavili ter ga odpeljali na kvesturo. Moški se bo moral sedaj zagovarjati pred sodiščem zaradi poškodb, ki jih je prizadel agentu.

OD ČETRTKA DO NEDELJE V PRIREDBI PRO LOCO

Tri dni bo Gorica središče mednarodne folklorne manifestacije

Tekmovanja za nagrado «Castello di Gorizia» bodo jutri in v soboto v dvorani UGG - V nedeljo folklorni sprevod - Mednarodni simpozij o folklori v palači Attems

Tri dni, jutri, v soboto in v nedeljo, bo Gorica središče mednarodne folklorne manifestacije, na kateri bodo sodelovale folklorne skupine iz sedmih držav. Za mednarodno nagrado «Castello di Gorizia» se bo potegovalo 21 skupin, v nedeljo popoldne pa bo mimohod po mestu in na tem bodo nastopile še nekatere godbe in druge skupine, ki se ne bodo potegovale za nagrado.

Goriška Pro Loco, ki si je naložila breme tako velike in zahtevne prireditve, ki utegne v prihodnosti po vrednosti izenačiti, če ne celo prekositi, sorodnega tekmovanja pevskih zborov, je prepričana, da se bo goriška folklorna manifestacija sčasoma uvrstila med tiste folklorne prireditve, ki dajajo pečat tej zvrsti stare ljudske umetnosti.

Težko je dajati točke eni ali drugi folklorni skupini, je dejal predsednik Pro Loco dr. Pellis v razgovoru, ki smo ga imeli z njim. To je tudi razumljivo, saj ima vsak narod svoje folklorne tradicije in s tem v zvezi svoje plese, ki se razlikujejo od plesov drugih narodov. Vsedržavno združenje italijanskih folklornih skupin, ki so včlanjene v ENAL, je prepovedalo svojim skupinam sodelovati na tekmovanjih, torej tudi na goriškem. Kljub temu pa so se nekatere skupine, včlanjene v to zvezo, odzvale goriškemu vabilu. Prijavljencev je bilo sicer precej več, skoro še dvakrat toliko, vendarle vsi niso mogli biti pripuščeni h goriškemu tekmovanju. Bodo že prišli na vrsto.

Iz skromnega mednarodnega folklornega sprevoda (letos bo to že sedmi) se je na pobudo nekaterih prizadevnih voditeljev goriške Pro Loco porodilo mednarodno folklorno tekmovanje. Letos je to že tretje.

Kot smo že rekli, bodo sodelovale skupine iz sedmih držav, in sicer iz Italije, iz sosednje Jugoslavije (dve skupini iz Beograda in ena — italijanska — iz Istre), iz Avstrije, Češkoslovaške, Bolgarije, Francije in Grčije.

Tekmovalne prireditve bodo v veliki dvorani UGG in sicer jutri, v petek ob 21. uri ter v soboto ob 17. in ob 21. uri. V nedeljo popoldne ob 16. uri bo mimohod folklornih skupin po glavnih mestnih ulicah, nagrajevanje bo ob zaključku sprevoda v občinskem parku.

Sočasno s to prireditvijo bo v dvorani Attems mednarodni simpozij o temi «Prava in neprava folklora». Simpozij bo v nedeljo zjutraj. Na njem bodo svoja poročila podali Italijana prof. Gaetano Perusini in prof. Andreina Ciceri, Jugoslovana inž. Bruno Ravnikar in prof. Radoslav Hrovatin, Čehoslovak prof. Senko Mikulaš, Avstrijec inšp. Max Edlinger, Francoza prof. Paul Guichard in gospa Denise Bidault. Predsednik simpozija bo prof. Franz Vogl, poročila bo koordiniral prof. Giuseppe Bonomo.

O folklori bodo razpravljali tudi v kulturnem odboru, v katerem bodo nekatere osebnosti iz naše dežele

21. oktobra v Gorici deželna konferenca o vojaških služnostih

Čez mesec in pol dni, 21. oktobra, bo v Gorici deželna konferenca o vojaških služnostih. Sklep o tem je sprejel deželni odbor in predsednik Berzanti je o tem že poročal v pristojni deželni komisiji.

Konferenco so zahtevale občine, razne organizacije, izvoljeni organi in politične stranke, kajti vojaške služnosti bremenijo v naši deželi, zlasti v goriški in videmski pokrajini, večino občin ter povzročajo s svojimi prepovedmi veliko gospodarsko škodo.

Občni zbor članov avtokluba ACI

Člani goriškega avtokluba ACI se bodo na prvem sklicanju srečali na občnem zboru v torek, 3. oktobra ali na drugem sklicanju v sredo, 4. oktobra, ob 21. uri. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva, poročilo preglednikov računov ter odobritev proračuna za poslovno leto 1973. Na občnem zboru bodo izvolili tudi novo vodstvo kluba za tri leta 1972 - 1975.

Deklica pod avto

34-letni Duilio Nardon iz Ul. Cascino 16, je včeraj pred poldne povozil na Korzu Italia 5-letno Barbaro Szolil iz Ul. Parini 7. Deklica je nepričakovano prečkala cesto in Nardon ni utegnil zaustaviti avta. V bolnišnico so jo sprejeli s prognozo zdravljenja 7 dni.

Iz goriškega matičnega urada

V goriški občini so se 5. septembra rodili 4 otroci: Grion Claudia, Calligaris Matteo, Lugnan Luca, Tell Pierpaolo.

V PRIREDBI PD JESENICE

Prisrčno srečanje planincev iz Slovenije in iz zamejstva

Srečanje je bilo vrh Golice - Prisotni slovenski planinci iz Gorice, Trsta, Celovca ter prireditelji - Prihodnje leto srečanje v naši deželi

Vrh Golice v Karavankah je bilo 3. septembra srečanje slovenskih planincev iz Slovenije, Italije in Avstrije. Srečanja se je udeležilo nad 200 planink in planincev iz Jesenic, Radovljice, Javornika, Gorice, Trsta in Celovca.

Goričani so odpotovali že v soboto. Peljali so se po Soški dolini čez Vršič in prenočili v taborniškem domu na planini pod Golico. Tu so jih sprejeli domači planinci. Naslednjega dne so se planinci iz vseh zgoraj omenjenih krajev skupno povzpeli po markirani poti na prireditveni prostor vrh Golice (1835 m). Ta gora meji na Koroško in pot vodi po grebenu, kjer teče jugoslovansko - avstrijska državna meja.

Vrh Golice se je zbralo nad 200 ljudi. Namen, da bi se gorenjski planinci seznanili z zamejskimi, je popolnoma uspel. Vrh gore je prišla tudi jeseniška godba na pihala, ki je otvorila prireditev z igranjem triglavske koračnice. Predsednik P D Jesenice Janez Košnik je nato vse goste prisrčno pozdravil, član jeseniškega gledališča Bojan Čebulj je recitiral nekaj pesmi, kratek govor je imel član pripravljalnega odbora za to srečanje Stanko Ravnikar, ki je nato na kratko orisal zgodovino slovenskega planinstva.

Precej je bilo tudi pozdravov s strani zastopnikov drugih društev. Uroš Župančič je govoril v imenu alpinističnega in gorsko - reševalnega odseka z Jesenic, prav tako je spregovoril predsednik komisije za zamejstvo pri OLO Ferdo Kikelj.

V imenu zamejskih društev so spregovorili dr. Sonja Mašera za tržaško, Jožef Miklavčič za celovško, Jožica Smetova za goriško. Smetova je prisotnim prinesla tople pozdrave vseh goriških planincev, pohvalila je Jeseničane, ki so dali pobudo za to srečanje in si zaželela še večjega sodelovanja med goriškim društvom ter sorodnimi društvi v Sloveniji. Ob tej priložnosti je predsedniku PD Jesenice Košniku dala spominsko darilo, 85-letnemu planincu starosti — Ivanu Poharju pa društveno značko.

Za veselo vzdušje je nato poskrbela jeseniška godba, planinci pa so priložnost izkoristili in ubrano prepevali lepe slovenske pesmi.

Skupno kosilo je bilo nato v domu pri Belcjanu na planini pod Golico. Priložnost so izkoristili zastopniki raznih planinskih društev in se domenili, da bo prihodnje leto SPD Trst ob sodelovanju SPD Gorica priredilo prvo tako srečanje planincev v zamejstvu.

Z avtom podrla upokojenca

Na cesti, ki pelje iz Gorice v Videm, pri Šlovrencu, se je včeraj predpoldne pripetila prometna nesreča, pri kateri se je precej poškodoval 67-letni upokojenec Giordano Orzan iz Šlovrenca - Ul. D'Annunzio 13. Orzan je pešačil ob strani ceste s kolesom v roki Z avtom ga je podrla 32-letna Daniela Venier iz Krmina - Ul Brazzano 18. Moškega so prepeljali v bolnišnico, kjer so ga zaradi pretresa možganov in poškodb na levi strani prsnega koša sprejeli s prognozo 30 dni. Kasneje so Orzana prepeljali v videmsko bolnišnico, kajti njegovo zdravstveno stanje se je poslabšalo.

Prosvetno in športno društvo «SOVODNJE»
priredi v nedeljo, 10. septembra 1972
3. OCENJEVALNI AVTORALLY
Vpisovanje na sedežu društva, v gostilni «Grad Rubije» in na sedežu SPZ v Gorici, Ul. Malta 2.
Udeleženci tekmovanja morajo imeti veljavno prepustnico.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE Trst
GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE
FRANCIS VEBER
POGODBA
(Le contrat)
Komedija v dveh dejanjih
Besedilo posloveni: VLADIMIR FRANTAR
Scena: SVETA JOVANOVIĆ
Asistentka scenografa: BELICA ŠKERLAKOVA
Kostumi: DARJA VIDIČEVA
Režija: JANEZ VRHUNC
Jutri, 8. t. m. ob 21. uri v župnijski dvorani v ŠTEVERJANU.
V soboto, 9. t. m. ob 21. uri v prosvetni dvorani v GORICI.
V nedeljo, 10. t. m. ob 17. uri v župnijski dvorani v Doberdobu
V ponedeljek, 11. t. m. ob 21. uri v župn. dvorani v ŠTANDREŽU.

Šola GLASBENE MATICE — Gorica
Vpisovanje gojencev v glasbeno šolo je vključno do 16. septembra 1972. vsak dan od 10. do 12. ure, na sedežu v Ul. Malta 2, tel. 24-95. Pouk se bo redno pričel v ponedeljek, 18. septembra 1972.

EGS ODOBRILA SKUPINO NAČRTOV

V deželi bodo zgradili velika kmetijska središča

Za realizacijo vseh odobrenih načrtov bodo porabili nekaj več kot 5,2 milijarde lir

Posebna komisija pri EGS je odobrila skupinski načrt za razna dela v naši deželi. To je prvič po 8. letih, da je komisija FEOGA pri EGS odobrila načrte za realizacijo nekaterih del, ki skupno dosegajo nekaj nad 5,2 milijarde.

S tem denarjem bodo v naši deželi zgradili 8 velikih naprav za sušenje koruze in za njeno komercializacijo; sama ta dela bodo stala skoraj 3,5 milijarde lir. Poleg tega bodo zgradili 4 središča za poklicno izpopolnjevanje in socialno - ekonomsko skrbstvo, za katera bodo porabili 716 milijonov lir.

V videmski in pordenonski pokrajini bodo zgradili tudi tri namakalne naprave za katere bo potrebnih 997.500.000 lir.

Po dogovorih med ustanovo za razvoj kmetijstva ERSA in deželnim kmetijskim odborništvom, bodo štiri središča za poklicno izpopolnjevanje in socialno skrbstvo tako porazdelili: dve v videmski, eno v pordenonski in eno v goriški pokrajini. Ta središča naj bi potem postala osnove za vso pokrajinsko načrtovanje na področju kmetijstva, skupno pa naj bi urejevala celotni razvoj kmetijstva v deželi.

Pet naprav za sušenje in komercializacijo koruze bodo zgradili v videmski, ostale tri pa v pordenonski pokrajini. Te naprave naj bi potem dovoljevale popolno ovrednotenje koruze v teh pokrajinah.

Levica goriške KD zahteva opredelitev do Morovih izjav

Poletne počitnice so mimo in v goriškem političnem življenju spet nekaj vre. Levičarska skupina v demokrščanski stranki «Forze nuove», ki se v vsedržavnem merilu opira na poslanca Donat Cattina, zahteva razpravo znotraj stranke o politiki, ki jo mora voditi krščanska demokracija. Donat Cattin je bil v naši deželi prejšnji teden imel je sestanek s svojimi somišljeniki. V Gorici načeluje tej skupini bivši tajnik dr. Cian. V poročilu o sestanku, ki so ga imeli v teh dneh, zahtevajo v stranki razpravo o tezah raznih osrednjih voditeljev stranke. Soglašajo s tezami Mora, Donat Cattina in Granellija ter Gallonija. Zavzemajo se za obnovitev levosredinske koalicije v vsedržavnem merilu, glavno vlogo v tej koaliciji morata imeti KD in PSI.

Pokrajinski odbor krščanske demokracije odločno obsoja krvavi atentat na muenchenski olimpiadi.

● *Šolski skrbnik sporoča*, da je prosvetno ministrstvo izdalo 3. avgusta 1972 okrožnico št. 336 o ustanovitvi in organizaciji naknadnih tečajev za vrtnarice. Zainteresirane ustanove in društva lahko dobijo to okrožnico v pisarnah didaktičnih ravnateljstev na Goriškem.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Cesto čez Vršič je treba asfaltirati

Kljub slabi cesti je bil promet čez ta visokogorski prelaz tudi v letošnji turistični sezoni zelo velik - Zaradi obilnih naplavin reka Soča spreminja svoj tok in poplavlja

Sedaj, ko se je poletje že prevesilo v jesen, je potovanje čez Vršič še zmeraj prijetno doživetje. Potnika hladi svež zrak z gora in višin, sonce z modrega neba pa prinaša pejsaže, ki se zdijo izvirni in zato enkratni. Cesta čez Vršič se pne v višino 1.611 metrov nad morjem ter je najkrajša zveza med Gorenjsko in Soško dolino. Zaradi takšne funkcije je vršiški prelaz tudi omenjen v domala vseh dokumentih, ki obravnavajo stanje in možnosti slovenskega oziroma jugoslovanskega turizma.

Toda po tolikih letih razprav in kritik je cesta čez Vršič še zmeraj slaba ali točneje, zmerom slabša. Trasa je polna kotanj, vozila pa se med vožnjo odevajo v oblake prahu. To seveda le po tistem delu ceste, ki še ni asfaltirana. Z gorenjske oziroma kranjskogorske strani od skupaj okoli 12 kilometrov njihove trase, tri in pol kilometre cestišča ni asfaltiranega, s tolminske smeri pa je brez asfalta še približno 8 kilometrov trase.

V Trenti so sporočili, da je Goriška turistična zveza v letošnji sezoni spet organizirala štetje vozil, ki prihajajo čez vršiški prelaz. Vozil s turisti je veliko, čeprav se domači gostje, ki vedo za slabo cesto, seveda neradi odločajo za pot po tem prelazu. Kljub temu pa so samo eno nedeljo našteli okoli tri tisoč avtomobilov, avtobusov in drugih vozil z domačimi in tujimi turisti, ki so se vzpenjali čez ta svojski naravni prehod med Julijskimi Alpami.

Štetje vozil se uvršča k drugim pobudam, ki naj prispevajo k temu, da bi pristojni dejavniki, to cesto začeli celovito obravnavati. Tako je izjavil Angelo Nemec, tajnik Goriške turistične zveze. Cesto naj bi čimprej do kraja asfaltirali in jo tam, kjer je to potrebno, tudi razširili. K temu pač ni kaj dodati. Morda le to da sta letošnje vroče poletje in ugodna turistična sezona spet potrkala na vrata vseh tistih organov in organizacij, ki naj bi omogočili, da bi cesto čez Vršič končno vendarle turistično in gospodarsko ovrednotili.

***

Profesor geografije na tolminski gimnaziji in znani gornik Hinko Uršič je v pogovoru o reki Soči opozoril, da ta naša alpska reka še zmeraj spreminja svoj tok, okolje in druge značilnosti. V strugi se namreč kopičijo velike količine peska in drugih naplavin z gora in bregov v gornjem toku reke. Opozoril je, da bi morali končno zagotoviti redno čiščenje oziroma poglabljanje rečne struge.

Ravnatelj Splošne vodne skupnosti za reko Sočo v Novi Gorici Josip Ipavec je potrdil ugotovitve profesorja Uršiča in povedal tudi nekaj drugih podrobnosti o spreminjanju struge oziroma toka Soče. Na območje od Kobarida proti Tolminu in dalje proti umetnemu jezeru Most na Soči in jezu v Podselih, se vsako leto privali okoli 400 tisoč kubičnih metrov peska in drugega proda, ki sicer postopno, vendar stalno, dviga dno Soče. V strugi so že ponekod vidni pravi peščeni otoki, pod mostom med Volčami in Tolminom pa se je dno Soče dvignilo celo za več kot poldrug meter. Umetno jezero Most na Soči, ki je ob dograditvi pred več kot tridesetimi leti lahko sprejelo 9 milijonov kubičnih metrov vode, je že skoro do polovice zapolnjeno. V njem se je namreč nakopičilo nad 4 milijone kubičnih metrov peska in drugih naplavin.

Dviganje struge zaradi kopičenja naplavin že povzroča poplave, ki so zlasti na območju Tolmina precej pogoste. Seveda pa, kot omenjeno, spreminja tudi traso in druge značilnosti te naše znane alpske reke, ki slovi predvsem po svoji zeleno-modri barvi. Gre skratka za pojav, ki ga je treba hitro in odgovorno preučiti, potem pa bo seveda potrebno tudi ukrepati.

V Novi Gorici v nedeljo tombola

Aktiv mladine s sodelovanjem trgovskega podjetja «Manufaktura» iz Nove Gorice (za Modnim domom) priredi v nedeljo, 10. septembra ob 16.30 v Novi Gorici tradicionalno tombolo. Dobitki so zelo bogati in zanimivi. Spalnica «Carmen» Meblo bo pripadla tistemu, ki bo dobil prvo činkvino. Zmagovalec druge činkvine bo dobil 5 ton cementa od tvrdke Salonit iz Anhovega. Avtomobil «Škoda» bo šel srečnežu, ki bo dobil prvo tombolo, kot dar druge tombole pa vikend prikolica IMV 305/LSB.

Tombolske karte se lahko kupijo v vseh trgovinah Manufakture in v vseh trafikah.

Pred tombolo bo še kulturni program. Nastopila bo akademska folklorna skupina «France Marolt» iz Ljubljane. Vstop je brezplačen. V primeru slabega vremena bo prireditev naslednjo nedeljo.

V Gabrijah umrla Eda Primožič

Neozdravljiva bolezen je v Gabrijah odtrgala od svojih dragih komaj 42-letno Eldo Primožič. V tej kratki življenjski dobi je Primožičeva stalno delala v prid naše skupnosti in že za časa NOB je delovala kot aktivistka. V letih 45-46 je bila knjižničarka in pozneje si je služila kruh kot tovarniška delavka. V zadnjih letih je bila odbornica PD «Skala», kjer je s svojim nasvetom in s svojo pomočjo precej pomagala društvu.

Pogreb bo danes 7. septembra ob 17. uri. Sprevod bo šel iz goriške bolnišnice na pokopališče v Gabrije.

Policija našla štiri ukradene avtomobile

Agenti letečega oddelka goriške kvesture in karabinjerji so v teh dneh našli štiri avtomobile, ki so jih neznanci ukradli ponoči v raznih krajih.

V Gradežu so našli mini minor last Adriana Roasia, ki so ga tatovi ukradli v Ul. Faiti v noči 22. avgusta. Avto iste znamke, last Emilije Michelin iz Gradišča, ki so ga neznanci odpeljali 27. avgusta, so agenti našli prejšnji dan v Pordenonu. Avto mini minor, ki so ga tatovi odpeljali konec avgusta iz Gradeža, so našli predvčerajšnjim v Tržiču. Končno so v Doberdobu našli fiat brez motorja in koles, ki so ga odpeljali Riccardu Periniju iz Gorice že v mesecu juliju.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 «23 pugnali per Cesare». C. Eston. Barvni film.
CORSO 17.00—22.00 «La grande corsa». J. Lemmon in T. Curtis. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 «Ciccio e Franco, fianco a fianco». F. Franchi in C. Ingrassia. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.
MODERNISSIMO 16.45—22.00 «I killer's della luna di miele». S. Stolers in T. Lo Bianco. Mladini pod 18. letom prepovedano.
VITTORIA 17.30—22.00 «Le bambole». G. Lollobrigida in N. Manfredi. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 18.00 «L'interrogatorio». Barvni film.
EXCELSIOR 17.30 «All'onorevole piacciono le donne». Lando Buzzanca in L. Antonelli. Barvni film.
PRINCIPE 18.00 «C'era una volta il West». Charles Bronson in Claudia Cardinale. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (N. Gorica) «Maks in tatovi», francoski barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA (Šempeter) «Teksas je čez reko», ameriški barvni film — ob 20. uri.
RENČE «Paton, general iz jekla», ameriški barvni film — ob 20.
ŠEMPAS «Bojevniki», ameriški barvni film — ob 20.
KANAL «Racman in družba», ameriški barvni film — ob 16. in 20.
DESKLE «Modri vojak», ameriški film v barvah — ob 19.30.
PRVAČINA «Most pri Remagenu», ameriški barvni film — ob 20.
POTUJOČI KINO V Čepovanu — «Sinsinati Kid», ameriško-mehiški barvni film — ob 20.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Pontoni & Bassi, Raštel 26, tel. 83-349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Cosulich, tel. 72-480.

26. sejem
od 27. avgusta do 10. septembra '72
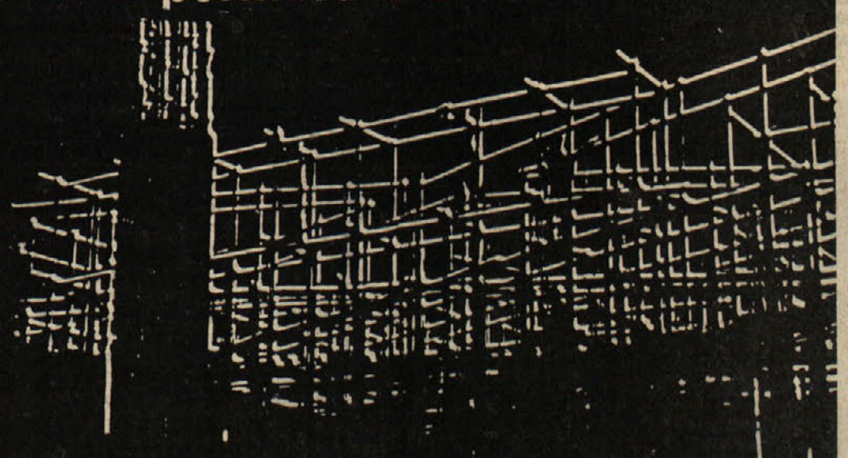
pordenone

Vanja Kraljević: Življenje in boj A. Gramscija - 19.

Gramsci pogojne svobode ni užival saj je prišel na svobodo le umret

Gramscija je v bolnišnici stražila cela vojska karabinjerjev

Gotovo je, da je bilo tudi to sestavni del fašističnega počasnega in mučnega ubijanja Antonia Gramscija. Toda tudi v ječi, v najtežjih razmerah, bo veliki italijanski revolucionar razmišljal in ustvarjal, živel in delal in na ta ali drugi tedaj edino možen način nadaljeval borbo: s čitanjem, raziskovanjem, proučevanjem in analizo — družbenih, političnih, kulturnih problemov — ki so bili tedaj aktualni in za katere je bilo treba najti odgovor. To so bila vprašanja, ki so se tikala italijanske stvarnosti, pa tudi preteklosti in bodočnosti dežele. Delavski razred in komunistično partijo Italije je hotel Gramsci idejno oborožiti za danes in za bodočnost, ko se bo postavila na dnevni red izgradnja nove, delavske države s proletariatom kot prevladujočim razredom. Ta ustvarjalna dejavnost, bodo zapisali Gramscijevi biografi, je bil način, s katerim je on osebno nadaljeval revolucionarno borbo, bil je to način, da tudi nadalje ostane «povezan s svetom» in «idejno aktiven v družbi».

Njegova velika želja «težnja jetnika», kot je sam rekel, se je uresničila v začetku februarja 1929. leta, ko je dobil nekaj šolskih zvezkov, pero in črnilo, da bi se mogel posvetiti pisanju in obdelavi tem po načrtu, ki si ga je bil že napravil. Tedaj bo dejansko začelo nastajati tisto mogočno delo neprecenljive in neminljive zgodovinske vrednosti.

In od onega trenutka, ko bo na prvem 200 strani obsegajočem šolskem zvezku zapisano *«Prvi zvezek, 8. februar 1929. leta»* bi se mogla začeti druga biografija Antonia Gramscija, življenjepis, iz katerega bi se videlo, kako je nastajalo njegovo delo, v kakšnih razmerah in v kolikšnih težavah, kako je njegov duh ustvarjal, vtem ko je telo usihalo, ginilo v temnih prepadih tuberkuloze, arteriosklerozo, psihičnega mučenja in drugih muk.

Takšnih zvezkov se bo nabralo kar 32. In vsi bodo napisani z drobceno, enakomerno pisavo, s prav takšno, s kakršno je nekdanji gimnazijec lovil beležke med učnimi urami na gimnaziji v Cagliariju. Napisal bo 2.848 strani, kar je točno 4.000 strani, napisanih na pisalnem stroju.

S kakšnimi temami se je Gramsci ukvarjal, se bo videlo iz naslovov del, ki so jih na osnovi teh zapiskov v «Jetniških zvezkih» pozneje objavili uredniki teh njegovih tekstov. Založnik «Einaudi» jih je objavljal med prvimi in sicer po naslednjem vrstnem redu: *Zgodovinski materializem ter filozofija Benedetta Croceja*, 1948; *Intelektualci in organizacija kulture*, 1949; *Il risorgimento*, 1949; *Beležke o Machiavelliju, o politiki in o moderni državi*, 1949; *Književnost in nacionalno življenje*, 1950; *Preteklost in sedanjost*, 1951.

Delo pri obdelovanju in objavljanju «Jetniških zvezkov» nato «Pisem iz ječe» in še drugih tekstov, ki jih je Gramsci objavil, ko je bil še na svobodi, se je nadaljevalo tudi po prvih izdajah in razlagah, ki so se jih lotili mnogi italijanski znanstveniki in politiki, predvsem komunisti. Pravzaprav se skuša bralcu prikazati v kar se da popolni obliki delo velikega marksističnega misleca in teoretika ob mnogih nujnih pojasnilih in dopolnilih, katerih nujnost postaja bolj jasna, ko se ve, da do mnogih del Marxa, Engelsa in Lenina Gramsci ni mogel priti, bila pa bi mu ta dela nujno potrebna. Le po spominu je mogel navajati ideje, misli in sklepe tvorcev znanstvenega socializma.

V zloglasni jetnišnici v Turiju, v tisti celici poleg stražarske sobe, je Antonio Gramsci ostal vse do 18. novembra 1933. To je bilo prav toliko, da je bilo dovolj, da ga fizično uničijo.

Že v začetku avgusta 1931 je začel bruhati kri. Nato je zbolel od arterioskleroze, delovanje prebavnih organov ni bilo normalno in zato se ni mogel niti normalno hraniti. Trpel je za nespečnostjo in živčno izčrpanostjo. Izpadli so mu zobje in ves ta čas, ko mu je bila zdravniška pomoč najbolj potrebna, ko je bila zdravniška pomoč pravzaprav odločilna, je še vedno ni dobil. Zaporniški zdravnik mu je brez obotavljanja dejal, da se on, kot fašist, dejansko veseli, da njegov nasprotnik čim prej izgine s tega sveta.

Obstajala je le ena možnost rešitve: obsojenec naj bi zaprosil osebno Mussolinija za pomilostitev. Glede na stanje, v katerem je bil, bi bila prošnja verjetno sprejeta, pa čeprav ob pogojni svobodi.

«To, kar mi nudite, je samomor. Jaz pa nimam niti najmanjšega namena, da bi samemu sebi podpisal smrtno obsodbo» — je odgovoril Gramsci na predlog, da naj se za pomilostitev obrne na «duceja».

Vodja fašizma je vedel, da ne bo Gramsci od njega nikoli prosil milosti. Revanžiral se mu je na določen način tako, da se je osebno uprl možnosti, da bi bil Gramsci osvobojen s posredovanjem Vatikana, ko je namreč Sovjetska zveza bila pripravljena osvoboditi nekaj katoliških dostojanstvenikov v zamenjavo za osvoboditev političnih jetnikov v Italiji.

«Gramsci je bil obsojen na zapor in ne na smrtno kazen; to pa kar fašisti počno z njim, da ga namreč puščajo umreti brez zdravila in zdravniške pomoči ter v najhujših mukah, je hujše od same smrti» — s temi besedami so se obrnili na svetovno javnost ne le italijanski komunisti, ki so tedaj živeli v tujini, pač pa tudi mnogi napredni razumniki te dobe in zahtevali zaščito za obolelega revolucionarja. V Parizu se je ustanovil tudi odbor za osvoboditev Gramscija in drugih žrtev fašizma.

Pod pritiskom svetovnega javnega mnenja je Mussolini končno moral popustiti. Seveda se bo to zdelo kot velikodušna poteza, pa čeprav Gramscija ne bo rešilo smrti. Morda mu bo le za nekaj časa olajšalo muke. Odobreno je namreč bilo, da ga premestijo v neko zasebno bolnišnico v Formii, nedaleč od Neaplja, seveda pod pogojem, da stroške za zdravljenje in za vzdrževanje straže plača sam.

V začetku decembra 1933. leta so Gramscija premestili v Formio. Ležal je v sobici, katere okno je bilo prepreženo z debelo železno mrežo. En karabinjer je bil stalno v sobi, ostali pazniki pa so ga stražili zunaj, okoli vse bolnišnice. Pod poveljstvom karabinjerskega kapitana je bilo najmanj 20 mladih krepkih do zob oboroženih kraljevskih žandarjev, ki so stražili na smrt bolnega človeka, ki se brez tuje pomoči ni mogel postaviti niti na noge.

Čeprav je to bila bolnišnica, večjih možnosti za zdravljenje Gramsci tudi tu ni imel in to tem bolj, ker so se bile bolezni, za katerimi je bolehal, že tako razvile, da je bil praktično zamujen sleherni zdravniški poseg. Toda niti v tem obdobju Gramsci ni prenehal delati. Del svojih «Jetniških zvezkov» je napisal prav v času svojega bivanja v Formii.

Mimo vseh teh težav je Gramscija v letih jetništva mučilo tudi njegovo družinsko stanje. Žena Julija se mu je zelo poredko javljala s pismi iz Moskve, pa čeprav ji je on pogosto pisal. Bolj malo je tudi vedel o sinovih. Julijinega obnašanja si ni mogel razlagati, čeprav je vedel, da je bila tudi ona nekaj časa hudo pobita. Prepričan je bil, da bo nekega dne mogla priti v Italijo in ga obiskati, vendar se mu ta želja ni uresničila. In sploh se mu ta želja ne bo nikoli uresničila.

Njegova svakinja Tatjana Schucht in najmlajši brat Carlo sta bila dejansko edina človeka, ki ga v težkih letih jetništva in težav nista nikoli pustila samega. Obiskovala sta ga in mu skušala pomagati ter ostala z njim do njegove zadnje ure. Njegov starejši brat Gennaro ni živel v Italiji. Brat Mario je z Antoniom prekinil sleherno zvezo, sestre niso zapustile svoje vasi na Sardiniji, starši pa so bili stari in bolni. (Njegova mati je umrla že konec decembra 1932. leta, vendar se nihče ni upal Gramsciju tega povedati, zato je on živel v prepričanju, da je mati še živa in ji je zato še vedno pisal).

Medtem se je v tujini okrepila kampanja za osvoboditev Gramscija. Posebno velik vtis je zapustil spis Romaina Rollanda o Gramscijevih težavah in mukah.

Konec oktobra 1934. leta je bilo baje sklenjeno o pogojih osvoboditve hudo bolnega italijanskega revolucionarja, vendar tega sklepa niso uresničili. Po trditvah rimske policije je Tatjana Schucht bila pripravila Gramscijev beg čez mejo(!) ob finančni pomoči newyorških antifašistov !?! Da je bila ta trditev nesmiselna, se je moral prepričati vsakdo, ki je videl, kakšno je fizično stanje Antonia Gramscija. Zato bo mogel Gramsci šele 24. avgusta 1935. leta, potem ko ga bodo izpustili na pogojno svobodo, biti premeščen na rimsko kliniko «Quisizzano». Tu je bil formalno svoboden, le da te svoje pogojne svobode ni mogel več uživati. V kolikšni meri je že bil fizično in psihično izčrpan, dokazuje najbolje to, da je tega leta prenehal pisati in predelavati svoje prej napisane beležke in študije. Tako fizična kot psihična moč sta mu odpovedali. Čeprav je imel tedaj boljše možnosti za zdravljenje, se njegov organizem, ki je bil v prejšnjih letih izpostavljen tolikim naporom, tolikšnemu izčrpanju, ni več mogel opomoči in začeti vsaj postopoma obnavljati svoje funkcije. Bila je to že smrt pred resnično smrtjo. Edino zvezo z zunanjim svetom bo Gramsci vzdrževal s pismi, ki jih bo pošiljal Juliji in sinovoma Deliu in Lucianu. Moral bi biti oproščen nadaljnjega prestajanja kazni 21. aprila 1937. leta. Upal je, da bo lahko odšel na Sardinijo.

In 21. aprila 1937. leta je bil Antonio Gramsci, po fašističnih zakonih, svoboden. Bil pa je to edinole svoboden živ mrlič. Bil je le toliko svoboden, da je lahko umrl.

Njegovo življenje je ugasnilo šest dni po osvoboditvi. 27. aprila 1937. leta zgodaj zjutraj ob 4. uri in 10 minut. Fašistični morilci so tako rekoč z natančnostjo elektronskih možganov izračunali čas in uro, kdaj bodo «osvobodili» Gramscija — mrtvega!

Pokopan je na rimskem pokopališču. Do groba sta ga spremljala le Tatjana Schucht in brat Carlo.

Na skromnem nagrobnem kamnu je vklesano: «Gramsci», pod tem pa: «Ales 1891 - Rim 1937).

In nič več.

KONEC

Načrti za gradnjo velikanske termocentrale

Sarajevsko podjetje **Energoinvest** je ena največjih delovnih organizacij v Jugoslaviji. Zaposluje okoli 25.000 delavcev in nameščencev. Podjetje ima več obratov v domovini, angažirano je pa tudi v Aziji, Afriki, Latinski Ameriki in drugod v Evropi. In to podjetje je skupno s podjetjema **Elektroprenos** ter **Titovi rudniki Kreka Banovići** ustanovilo konzorcij za izgradnjo termoelektrarne s skupno močjo 2 tisoč megavatov, tako da bo to največja termoelektrarna v Evropi in bo dajala še enkrat več elektrike, kot jo daje jugoslovanski del Djerdapa, oziroma bo dajala toliko elektrike, kolikor jo producira ves Djerdap: okoli 11 milijard kWh na leto.

Elektroprenos je drugo podjetje, ki se vključuje v ta načrt. Je to enotna delovna organizacija za razpečavanje električne energije, kar je proizvedejo centrale v Bosni in Hercegovini. **Titovi rudniki Kreka - Banovići** pa je kolektiv, ki šteje 14.000 delavcev in proizvede na leto sedem milijonov in pol ton lignita ter rjavega premoga. To podjetje je imelo že dolgo let težave s prodajo premoga. Ko se bo ta načrt izvedel, pa bodo te težave izginile in se bodo kvečjemu pojavile nove težave, kajti rudnik bo moral dobavljati 8 milijonov ton lignita in premoga samo za termoelektrarno. Ker bodo premog kopali na dnevnem kopu, bo cenejši in bodo konkurenčni morebitnim drugim dobaviteljem premoga in nato tudi elektrike.

V BUJAH VELIKE PRIPRAVE ZA ZADNJE DNI PRIHODNJEGA TEDNA

Tradicionalni praznik grozdja mora ohraniti vso svojo vsebino

Stari Bujčani se spominjajo navad še iz časov stare Avstrije - Cela vrsta prireditev, od športnih do kulturnih in zabavnih - Vnema gostincev, da bi gosti ne odšli razočarani

Bliža se «praznik grozdja», ki ga v Bujah praznujejo že veliko let in ki je posebno priljubljen v Bujah in okolici, znan pa kot ljudski praznik po vsej Istri. Nekateri stari Bujčani, ki se še danes aktivno udeležujejo tega praznovanja, se radi spominjajo, kako so ta praznik slavili že v časih stare Avstrije in kako so se tedaj na prostoru izpod starega «konšorcija», kot stari Bujčani pravijo nekdanji zadružni trgovini v Ulici Garibaldi, zbirali iz Buj in okolice vinogradniki — socialisti z rdečimi prapori, ženske so nosile rdeče bluze, mladina pa je ponosno nosila svoj rdeči prapor, na katerem je pisalo: «Naša domovina je ves svet».

Tedaj so praznik grozdja slavili samo v starih Bujah, ker novega mesta še ni bilo. Danes pa praznujejo ta praznik v vsej bujski občini. Čeprav je bil praznik grozdja nekoč povsem kmečki praznik in čeprav Buje danes niso več mesto le kmetovalcev, pač pa postaja to istrsko mestece tudi industrijsko in trgovinsko središče, ohranja praznik grozdja svojo vsebino, njegov program pa postaja vedno bolj bogat in pester in zato privablja iz leta v leto vedno več obiskovalcev iz bližnje in tudi iz daljne okolice.

Bujski praznik grozdja je ohranil, kot smo rekli, svojo tradicionalno vsebino kmečkega praznika, njegov program se danes odvija v sodobnem okolju, organizatorji praznika, ki so praktično vsi prebivalci starih in novih Buj, pa se trudijo, da bi v njegovem programu ohranili vse tisto, kar je značilno za to danes že malone zgodovinsko ljudsko praznovanje.

V zadnjih dneh prihodnjega tedna in sicer od 14. do 17. septembra, ko bodo v Bujah in okolici slavili praznik grozdja, bodo vsa bujska in okoliška gostišča dobro založena in ne bo manjkalo ne pršuta ne mesa in vendar bodo na dveh krajih v Bujah vrteli na ražnju vola. Kot je bilo nekoč. Kajti bujskega praznika grozdja si zares ne moremo zamisliti brez vola na ražnju. Na vseh koncih in krajih, v starih in novih gostilnah bodo točili znana stara bujska vina, refošk in malvazijo, pa tudi močno mištelo, na vseh baliniščih pa bodo tekmovali mojstri tega športa. Pomerili se bodo domačini, pa tudi balinarji iz bližnje in daljne okolice ter celo iz tujine, ker bo v Bujah 16. in 17. septembra mednarodni turnir v balinanju. Bujski lovci pa pripravljajo za obiskovalce - lovce iz drugih krajev tekmovanje lovskih psov - ptičarjev. Tekmovanje bo 15. septembra. Istega dne se bodo lovci pomerili tudi v streljanju na gliniaste golobe, zvečer pa bo lovska zabava v lovskem domu v Bujah.

Organizatorji so poskrbeli tudi za športnike, oziroma za ljubitelje športa. 15. septembra bo rokometni turnir, kjer bodo prišli na svoj račun ljubitelji resnega športa, tisti pa, ki imajo radi tudi šalo, se bodo lahko zabavali na nogometni tekmi med enajstericama debelih in suhih.

Tega dne bo na sporedu še ena tekma in sicer tekma harmonikarjev - samoukov. Udeležijo se je lahko godci, ki znajo prebirati «gumbe» na starih t.j. diatoničnih harmonikah. Na področju Bujščine je več takih mojstrov in med njimi tudi nekaj «maratoncev», ki zmorejo prebirati tipke in vleči meh brez oddiha kar dan in noč. Njihov «repertoire» je sestavljen po večini iz starih polk in valčkov, toda tudi moderna skladba jim ni neznana.

Glavna prireditev v tednu pa bo prav gotovo prireditev «V soboto zvečer», za katero bo poskrbela zagrebška radiotelevizijska postaja. Prireditev bo pred Domom kulture v soboto, 16. septembra, in bo zanimiva za vse, ker bodo v programu sodelovali najrazličnejši umetniki, tudi domačini.

Glavni dan bujskega praznika grozdja bo prav gotovo nedelja, 17. septembra, ko bo prišlo v Buje največ ljudi. Tako vsaj je bilo daslej, ko so na ta dan Buje dobesedno preplavili obiskovalci iz vseh predelov severozahodne Istre in tudi iz tujine, konkretno iz Trsta. In tudi program tega dne je najbolj bogat in karakterističen.

V letu srečanja Spasski - Fischer je logično, da bo na terasi hotela «Zora» mednarodni brzopotezni šahovski turnir. Ta turnir, ki ga prireja šahovski klub Buje, je že tradicionalna prireditev ob prazniku grozdja. Nadalje bo tega dne zaključek turnirja v balinanju. Šahisti in balinarji se bodo preizkusili dopoldne, po kosilu, ko bodo ljudje na račun pečenega vola in dobre kapljice bolj razpoloženi, bo najprej sprevod traktorjev in voz, okrašenih s trto in grozdjem, temu bo sledila dirka na osličkih, nato tekmovanje v vrečah in z žlico z jajcem v ustih. Nadalje se bodo tega dne popoldne pomerili tisti, ki zmorejo pojesti krožnik špagetov brez vilic in rok. Vsemu temu bo sledila prosta zabava. Ljudem bodo na voljo gostinski obrati in nekaj improviziranih stojnic.

Ko že govorimo o bujskem prazniku grozdja, spregovorimo še nekaj besed o Bujah samih. Buje so se v zadnjih časih močno spremenile. Tam, kjer je bilo nekoč le nekaj manjših poslopij in kjer je po dvakrat na dan zažvižgala lokomotiva ozkotirne železnice, ki je povezovala Trst s Porečem, nastaja sedaj bujski industrijski center. Tu montirajo sedaj novo sodobno halo izolske «Mehanotehne», ki širi svoj bujski obrat. Tu je tovarna «Digitron» domačega podjetja «Buje export», kateri je sedanje poslopje začelo postajati pretesno za njeno zelo perspektivno proizvodnjo elektronskih računskih strojev in bodo zato kmalu začeli zidati novo tovarno. Na griču, ki mu stari Bujčani pravijo Monte Curà, kjer ni bilo nikoli niti bajte, je sedaj že cela sodobna četrt družinskih stanovanjskih hiš. Na griču Sv. Margarite, kjer je bilo nekoč pokopališče, za njim pa vinogradi in oljčni gaji, so pred nedavnim končali gradnjo velike sodobne stavbe, v kateri je srednja šola, v kratkem pa bodo začeli graditi novo stavbo za osnovno šolo, tako da na griču, ki je bil še pred nedavnim pust, nastaja sedaj sodobno šolsko središče za Buje in okolico. Je to zares lepa lega s prekrasnim razgledom na morje in zeleno gričevje, tako da urbanisti zares niso mogli najti lepše rešitve.

Na najvišjem griču pa še vedno cenijo stare Buje s svojimi starimi hišami, ozkimi ulicami in tudi ljudmi, ki se še niso odrekli trti in vinu in v kleteh katerih še vedno stari bednji dišijo po dobrem starem vinu, vtem ko na nižjih legah nastajajo sodobni deli mesta. In ta več ali manj posrečena «panoramična koeksistenca» starega in novega v Bujah je tisto, ki daje Bujam poseben pečat. In, zares, Buje je vredno obiskati tudi zaradi tega. Vsekakor še posebej pa o prazniku grozdja.

T. F.

S «ŠAGRE» NA KRMENKI

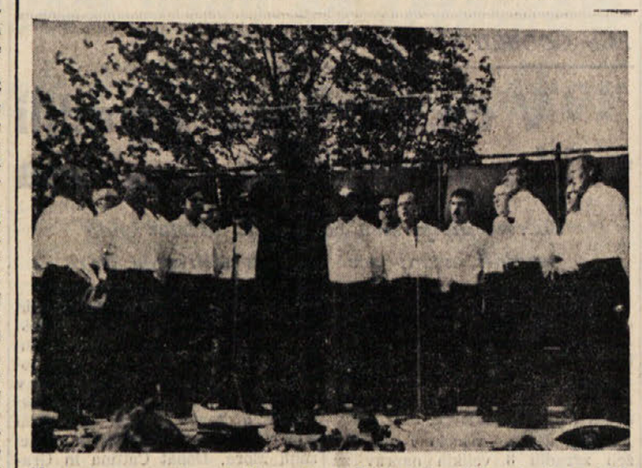

Slovensko prosvetno društvo «Fran Venturini» od Domja je preteklo nedeljo, kot smo že poročali, obnovilo staro tradicijo in priredilo običajno «šagro». Izreden obisk je prekosil vsa pričakovanja. Hkrati pa gostje niso bili razočarani. Razpoloženje je bilo izredno. K temu so pripomogli domači pevski zbor, ki ga vidimo na gornji sliki, dolinski zbor «Valentin Vodnik» in breška godba, pa tudi domači fantje in dekleta, ki so se zares potrudili, da je vse potekalo v redu, da je bilo dovolj tudi za okrepčilo in zabavo gostom. Na spodnji sliki nekaj mladih domačinov, ki so pripomogli k temu uspehu

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vestno izpolnite obljubo, ki ste jo pred časom dali. V svojih čustvih bodite trdni in vztrajni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Postavite svojo poslovno organizacijo na nove osnove. Zelo važen sestanek v družini.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Po svojem občutku se boste odločili, ali gre sprejeti ali odkloniti ponudbo. Dobri odnosi s sosedi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Obnovite pretrgana pogajanja s podjetjem. Bodite bolj širokosrčni do drugih.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Če ne prenašate podrejenega položaja, se skušajte postaviti na lastne noge. Prijetna pustolovščina.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Popraviti boste morali napako svojega sodelavca, ki vam bo zelo hvaležen. Ne odpovejte se povsem zabavi.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Samo z navdušenjem boste le malo dosegli. Poskrbite tudi za sredstva. Razočaranje med nekim izletom.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Odprle se vam bodo nove možnosti za vaše delo. Skušajte upoštevati mnenje in želje družinskih članov.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Z ustrezno pobudo boste prehiteli vse nasprotnike. Kaznovani boste za svoj napuh.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Potrudite se, da pridete do finančnih sredstev, ki jih potrebujete. Vaša vztrajnost bo poplačana.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Dokaj oster spopad med sodelavci. Vendar se bo vse ugladilo. Upoštevajte nasvet prijatelja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Odlično duševno počutje, zato se kar lotite dela, ki vam je poverjeno. Ne igrajte se z ognjem.

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 7. SEPTEMBRA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.00 Radio Olimpia; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 V ljudskem tonu; 19.25 Program za najmlajše; 20.00 Šport; 20.30 M. Gorki: «Vasa Železnova», drama; 21.55 Skladbe davnih dob; 22.05 Zabavna glasba; 22.30 Radio Olimpia.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 16.00 Italo Svevo: «Una vita»; 16.20 Mannino: «La speranza».

KOPER

7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.00 Jutranja glasba; 9.00 Plošče Ariston; 9.15 Juke box; 10.00 Ansambel E. Cano; 10.15 Z nami je...; 10.45 Plošče Record; 11.45 Glasba in šport; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Za tiste, ki gredo na počitnice; 14.15 Zbor Marmolada; 17.00 Deželni spored; 18.00 Mladinski klub; 18.40 Glasba po željah; 19.10 Melodije; 20.00 Operna glasba; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Operne arije; 23.00 V diskoteki; 23.35 Solisti in ansambli.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.15 Vi in jaz; 12.10 Olimpijske igre; 13.15 Ornella Vanoni in Bing Crosby; 14.00 Ital. popevke; 15.30 Olimpijske igre; 20.20 Ital. folk. glasba; 21.30 Panorama glasbenega življenja; 22.30 Povratni vozni listek; 23.10 Tržaški trio.

II. PROGRAM

7.30, 13.30, 19.30 Proočila; 8.00 Memo Remigi; 8.40 in 9.35 Orkestri; 10.05 Pesem za vsakogar; 12.40 Alto gradimento; 13.40 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče resne glasbe; 15.00 Pisana glasba; 19.00 Angleščina na lahkoten način; 20.10 Povratni vozni listek z M. Marchesijem; 20.50 Plošče; 22.00 Olimpijske igre.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Klavirske skladbe; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.20 Mojstri interpretacije; 14.00 Pojeta Tito Schipa in Placido Domingo; 14.30 Plošče; 16.20 Klavirske skladbe; 18.00 Lahka glasba; 18.45 Literarna nagrada Campiello 1972; 19.15 Koncert; 20.00 Bizetova opera: «Carmen».

FILODIFUZIJA

9.00 Glasba in poezija; 9.45 Sodobna ital. glasba; 10.10 Bartokova rapsodija štev. 1; 10.20 Baletna glasba; 11.00 Glinka, Turina; 12.20 Mozartove skladbe; 12.30 Dvorakova komorna glasba.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Radijska šola; 10.35 Pesmi in plesi Hrvatske; 11.20 Pri vas doma; 12.00 Turistični napotki; 13.10 J. S. Bach: Suita za orkester; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.15 Zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Mladinski zbor iz Maribora; 15.45 Med šolo, družino in delom; 16.40 Tenorist Nicolai Gedda; 17.00 «Vrtiljak»; 17.40 Orkester H. Hötter; 18.10 Koncert po željah; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Orgle v ritmu; 19.30 Iz kasetne produkcije; 19.45 G. Maupassant: Podtikovalec; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Ansambel M. Sepeta; 21.00 Domače pesmi; 22.00 Literarni večer; 22.40 Glasbeni nokturno; 23.15 Jazz; 23.40 Plesni zvoki; 00.05 J. Rulfo: Ne slišiš lajati psov.

ITAL. TELEVIZIJA

15.00 Olimpijske igre; 20.00 Ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Conrad: «La linea d'ombra»; 22.30 Glasbeni spored; 23.15 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.20 Olimpijske igre.

JUG. TELEVIZIJA

16.55 Olimpijske igre; 19.00 Obzornik; 19.15 Olimpijske igre; 20.35 Čarni svet živali; 21.00 TV dnevnik; 21.35 G. Neveux: Vidocq; 22.25 Olimpijske igre, vmes Poročila.

KOPRSKA BARVNA TV

16.55 Olimpijske igre; 21.15 Poročila; 21.30 Olimpijske igre.

2. *EMIL FRELIH:*

Bangkok med bliščem in smehljajem

MUANG TAI — «DEŽELA SVOBODNIH»

Vsekakor je zanimivo vedeti, kako je nekdanji Siam prišel do preimenovanja v Tai in kako si je med vsemi majhnimi narodi Azije ohranil samostojnost. O tem, če je Tajska v resnici država svobodnih ljudi, so danes mišljenja sicer deljena, zlasti zaradi ameriških oporišč na severovzhodu države. Z zgodovinskega stališča pa ta naziv vsekakor drži. Tajska si je namreč tudi v času širjenja evropskega kolonializma na Daljni vzhod ohranila precejšnjo mero neodvisnosti. Tej blagodati so botrovale predvsem medsebojne spletke velesil, vendar pa je le res, da je njihova dežela kljub burni zgodovini edina v jugovzhodni Aziji, ki ni nikoli postala kolonija zahodnih sil.

Državni grb Tajske krasi slon. Vsakdo bi pomislil, da zato, ker v njihovih džunglah sloni žive in ki so jim, ko jih ukrote in vzgojijo, v veliko pomoč pri delu. Pa ni tako. Ta tropska dežela je namreč po zemljepisni legi in mejni obliki močno podobna slonovi glavi s profila: dolgi, rilcu podobni zavoj sega v Malajski polotok, razsežno slonovo uho se zaokroži in končuje pri Laosu in Kambodži, srednji del slonove glave pa se naslanja na Burmo. Tajska se torej razteza na tropskem ozemlju med azijskim Jugovzhodom in Daljnim vzhodom. Zaradi vmesnega položaja je bila v zgodovini često v središču diplomatskih in osvajalnih spopadov raznih tujih interesov. Prav zaradi te okoliščine in zaradi posebne sposobnosti siamskega kralja Čulalongkorna, imenovanega Rama V., ki mu je uspelo modro in obzirno odpraviti nadaljnje zaplete, se je Siam rešil grozeče nevarnosti podjarmljenja.

V Indiji, Burmi in Malaji si je svoje kolonije ustvarila Velika Britanija, medtem je na jugovzhod z zasedbo pokrajin Indokine prodrla Francija, ki si je zadala cilj, prilastiti si tudi Siam. Toda Anglija ni želela imeti na jugu Azije ob burmanski in malajski meji skupne meje s Francijo. Britanska politika proti francoski ekspanziji v Indokini je z diplomatskim dogovorom s Francijo, sklenjenim 15. januarja 1895, nevtralizirala srednji Siam, medtem, ko je ostal položaj drugih pokrajin še nadalje nejasen. Tako Britanija, ki je še upala, da si bo prilastila malajska in šanska področja Siama, kot Francija, ki je prav tako še naprej hlepela po ozemljih, ki so mejila na njeno kolonijo v Indokini, sta kljub pogodbi še naprej tajno stremeli z nadaljnjo aneksijo siamskega ozemlja razširiti svoj politični in gospodarski vpliv na tem bogatem azijskem področju.

Siam, ki je po nekakšnem tihem sporazumu prizadetih velesil obstal kot vmesna država, si je pod modrim vodstvom svojega vladarja utrdil notranji položaj z vrsto reform. Napredni kralj Rama V. je najprej odpravil suženjstvo in se trudil kar najbolj modernizirati državo. Zamenjal je fevdalne guvernerje z zakonodajnim svetom in vlado, ki so jo sestavljali šolani ministri. Gradil je železnice, šole, bolnišnice in sodišča, predrugačil denarno enoto, pripravil nov kazenski zakonik in uvedel poštno in brzojavno službo. Pravni sistem so zboljšali tako, da je mogla siamska vlada že leta 1899 skleniti z Angleži pogodbo, s katero so si omejili pravico eksteritorialne sodne oblasti.

Francozom seveda to ni bilo po godu, saj so odkrito upali, da bodo zavzeli ves Siam. Če pa bi se jim to ne posrečilo, bi si prilastili vsaj dobršen kos siamskega ozemlja. Zaradi poslabšanih političnih razmer v Evropi sta se morala rivala spet pogoditi. Francozi so si s tem pridobili precejšnjo prostost in razširili svojo oblast nad novim, široko osvojenim področjem države.

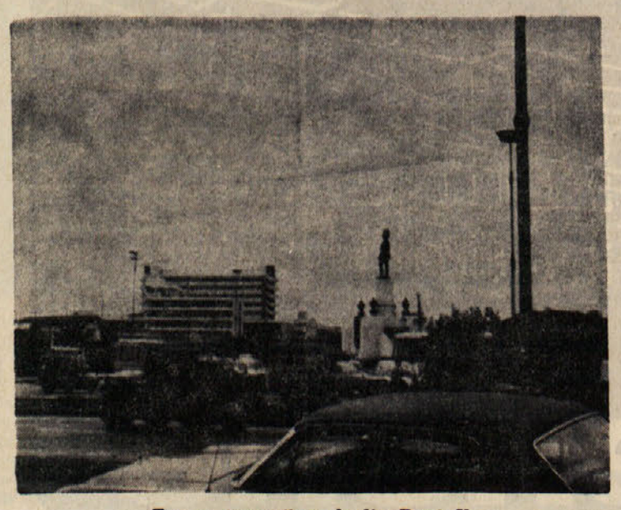

Trg s spomenikom kralju Rami V.

Tudi Angleži niso stali ob strani, ker so Francozom nekako dovolili, da si prilaste severne predele pokrajine, so si sami za protiuslugo priključili še štiri malajske državice na jugu.

Siam je kljub izgubi precejšnjega dela ozemlja še lahko obstajal in živel kot suverena država v središču širšega ozemlja, razen tega pa Anglija in Francija nista mogli administrativno in vojaško dovolj močno organizirati novo priključenih pokrajin in se nemoteno pripravljati na nadaljnje osvajanje na tem področju. Razen tega je Evropo zajela prva svetovna vojna, kamor sta obe zahodni velesili osredotočili svoje vojaške moči.

V sorazmerneni zatišju interesnih zahodnih sfer je Siamu uspevalo ohraniti formalno neodvisnost, dočim je svojo zunanjo politiko prepuščal vplivu posameznih velikih sil, izkoriščanje svojega prirodnega bogastva pa tujemu kapitalu, kakor je pač zahteval trenutni položaj. Država se je medtem vse bolj modernizirala. V deželi so zmanjšali prisilno delo, izvedli davčno reformo in še bolj razvili šolstvo in zdravstvo.

Siam pa je kljub temu še nadalje ostal absolutistična monarhija z vsemi značilnostmi fevdalizma, dokler ni skupina mladih častnikov in zahodno usmerjenih intelektualcev izvedla leta 1932 nekrvavo revolucijo. Odpravili so absolutistično monarhijo starodavne kraljevske rodbine, razglasili demokratsko ustavo in Siam proglasili za ustavno monarhijo. Kralj je sicer še vedno bil formalni predstavnik države, dočim je oblast prešla na vlado in parlament s polovico izvoljenih in polovico imenovanih poslancev. Revolucionarna vlada je spremenila ime države Siam v Tai in s tem še bolj poudarila svobodoljubnost dežele. Podvzeli so nove ukrepe za modernizacijo države, med katerimi sta bila zelo značilna zahodnjaško usmerjena ukaza, da morajo vsi državljani, tudi kmetje, nositi čevlje, vsak državni uradnik pa da mora pred odhodom v službo, poljubiti svojo ženo.

(Nadaljevanje sledi)

MÜNCHEN 72 MÜNCHEN 72 MÜNCHEN 72

12. DAN

DANAŠNJI SPORED

SABLJANJE: floret ženske ekipno (kval.). KANU: repesaži. ATLETIKA: deseteroboj (100 m, daljina, krogla, višina, 400 m), kladivo (finale), 110 m ovire (finale), 200 m ženske (polf. in finale), 1500 m (polfinale), 5000 m (kvalifikacije), krogla ženske (finale), 100 m ovire ženske (kval.), 400 m moški (finale), 400 m ženske (finale). KOLESARSTVO: cestna vožnja, posamezniki. HOKEJ NA TRAVI: finalni tekmi za 13. mesto in za 15. mesto; polfinalni tekmi. ROKOBORBA: grško rimski slog. LOKOSTRELSTVO: 90 m moški in 70 m ženske, nato 70 m moški in 60 m ženske. JADRANJE: 7. in zadnja regata. BOKS: četrtfinale. KONJSKI ŠPORTI: dresura ekipno. ODBOJKA: polfinalne tekme ženskega turnirja. ROKOMET: finalne tekme od 9. do 16. mesta. KOŠARKA: štiri polfinalne tekme.

KOLAJNE

DANES 14 KOLAJN:

ATLETIKA: kladivo, moški 110 m ovire, moški, krogla ženske, 400 m moški, 200 m ženske, 400 m ženske.
KOLESARSTVO: cestna vožnja posamezniki.
JADRANJE: 6 kategorij.
KONJSKI ŠPORTI: dresura, ekipno.

TV

Danes, 7. septembra:

1. KANAL:
15.30 - 15.55: kolesarstvo (cestna vožnja);
15.55 - 20.00: atletika (finale kladiva, finale 110 m z ovirami, finale 10.000 m, finale v metu krogle ženske, finale 400 m moški, finale 200 m ženske, finale 400 m ženske, izločilni teki 1500 m ženske, kvalifikacije deseteroboj izločilni teki 100 m z ovirami).
2. KANAL:
21.20 - 24.00: boks (polfinale) košarka (uvrstitve od 1. do 8. mesta: Italija - ZDA), odbojka (finale ženske), boks.
24. - 01.30: filmski posnetki.

PLAVANJE

Svetovno plavalno prvenstvo 1973 bo v Beogradu

MÜNCHEN, 6. — Na kongresu mednarodne plavalne zveze so danes zjutraj sklenili, da bo prihodnje leto svetovno plavalno prvenstvo v Jugoslaviji in sicer v Beogradu. Prireditev bo na Tašmajdanu, kjer imajo dva bazena olimpijskih mer.

PO SKLEPU ORGANIZATORJEV, MEDNARODNEGA OLIMPIJSKEGA ODBORA IN VODIJ REPREZENTANC

KLJUB TRAGIČNIM DOGODKOM V MÜNCHNU SE 20. OLIMPIJSKE IGRE ZOPET NADALJUJEJO

Izraelski, egipčanski in sirski reprezentanti so se včeraj z letali vrnili v domovino - Igre bodo podaljšali za en dan

MÜNCHEN, 6. — Po tragičnih dogodkih, pri katerih je prišlo najprej v olimpijskem naselju, nato pa še na münchenskem letališču do prelivanja krvi (tudi danes objavljamo o tem obširno poročilo na 1. in 6. strani) se med udeležence polagoma vrača mir. To seveda ni več tisto vzdušje, ki je bilo pred dnevi, polno radosti, tekmovalnosti, mladostne sproščenosti. Nad vsemi leži kot mora senca dogodka, do katerega ne bi smelo priti.

Organizatorje iger je ta dogodek povsem zmedel. V vsej organizaciji iger je danes zjutraj vladala popolna zmešnjava. Zgodaj zjutraj se je razširil glas, da se bodo tekmovanja nadaljevala. Kmalu nato je prišlo poluradno sporočilo, da so igre dokončno odpovedali. Na to se je od nekod izvedelo, da se bodo tekmovanja začela že celo pred žalno komemoracijo za ubitimi izraelci na glavnem stadionu. Sovjeti so se zato že zgodaj znašli na tekmovalnem prostoru za lokostrelstvo. Ko se je to izvedelo, so takoj krenili na razna igrišča italijanski tekmovalci. Skratka, zmešnjava je bila popolna.

Po žalnem zborovanju, katerega se je poleg velike množice ljudi, predstavnikov reprezentanc, preostalih članov izraelske ekipe (ki je bila diskretno, a skrbno zastražena) in najvišjih predstavnikov nemškega in bavarskega političnega življenja udeležilo tudi veliko število tekmovalcev, so se sestali člani mednarodnega olimpijskega odbora, ki so odločili da se morajo igre nadaljevati.

V popoldanskih urah so z dvema letaloma odpeljali v domovino izraelsko reprezentanco. V prvo letalo so položili 11 krst s trupli pobitih članov reprezentance, ostali pa so se vkrcali v drugo letalo.

S posebnim letalom sta se vrnili v domovino tudi reprezentanci Egipta in Sirije. Ti dve reprezentanci se danes zjutraj, enako kot ostale arabske ekipe, tudi nista udeležili žalne slovesnosti.

Igre se torej nadaljujejo, in se bodo zaradi prekinitve zaključile dan kasneje, kot je bilo predvideno.

NOGOMET

V prvi polfinalni skupini olimpijskega nogometnega turnirja je Madžarska premagala Zah. Nemčijo s 4:1 (2:1). Po tej zmagi Madžari trenutno vodijo na začasni lestvici.

PLAVANJE

Demont moral vrniti zlato medaljo zaradi dopingiranja

Rick Demont, olimpijski zmagovalec v plavanju na 400 metrov prosto, je bil diskvalificiran zaradi jemanja poživil. Za nizozemsko kolesarsko ekipo bo moral tudi on vrniti zlato kolajno mednarodnemu olimpijskemu odboru.

Prireditelji iger bodo morali sedaj odločiti, če pripadata kolajni drugouvrščenemu v plavanju in četrtemu v kolesarski vožnji na 100 km.

Medtem pa se je izvedelo, da je opravila zdravniška komisija pregleda samo pri prvih treh v vsaki panogi. Zaradi tega ne bodo mogli podeliti bronaste kolajne v kolesarstvu četrti ekipi, ker ta ni opravila predpisanih pregledov. Demontovo zlato kolajno pa bodo najbrž dali na razpolago mednarodni plavalni zvezi, ki bo sprejela vsako nadaljnjo odločitev.

* * *

Britanski predstavnik je zahteval, naj mednarodna zveza za moderni peteroboj objavi seznam štirinajstih tekmovalcev, pri katerih so ugotovili, da so bili dopingirani. Ti tekmovalci so jemali «pomirjevalna sredstva» pri streljanju, komisija pa ni povedala, kaj so zaužili. Britanci so zahtevali, da se objavijo imena štirinajstih prizadetih tekmovalcev, spisek prepovedanih poživil in pa razloge, zaradi katerih tekmovalci niso bili kaznovani.

V boksarskem četrtfinalu so se uvrstili v naslednje kolo sledeči boksarji: Mušja kategorija: Rodriguez (Kuba), Rwabwogo (Uganda). Peterinja kategorija: Carreras (ZDA), Zamora (Mehika). Lahka kategorija: Perez (Kolumbija), Orban (Madžarska). Velter kategorija: Correa (Kuba), Valdez (ZDA). Lahko-srednja kategorija: Tiepold (NDR), Rudkowski (Poljska). Težka kategorija: Alexe (Romunija), Thomsen (Švedska).

Danes bo v Kielu na sporedu sedma in zadnja regata olimpijskih iger. V razredu «leteči Holandec» bosta Jugoslovana Grego in Nikolič skušala daseči najboljši rezultat za ohranitev trenutnega tretjega mesta.

V razredih «zmaj» in «soling» bodo opravili še eno regato v petek, ker zaradi pomanjkanja vetra niso zaključili šeste.

Danski jadralec Elvstrom, ki je bil štirikrat svetovni prvak v razredu «soling» je odstopil od nadaljnjega tekmovanja. Elvstroma so po peti regati diskvalificirali zaradi nepravilnega jadranja. S tem je padel na sedmo mesto in ni imel več nobene možnosti, da bi se uvrstil med prve tri.

Prireditelji olimpijskih iger so odklonili predlog mednarodne hokejske zveze, da bi vsa finalna tekmovanja v hokeju čimbolj strnili, da bi se tako izognili podaljšanju iger. Prireditelji so ta predlog odklonili, da ne bi prišlo do zapletov pri nastopih, saj je bil celoten spored preložen za en dan.

Najvažnejši vzrok pa je, da je mednarodna hakejska zveza že navezala stike z nekaterimi državami, da bi olimpijski zmagovalec nastopil proti «ostalemu svetu» v nedeljo zjutraj. Namesto v soboto pa bo hokejski prvak znan šele v nedeljo, tako da z drugim srečanjem ne bo nič.

Čeprav je bilo olimpijsko naselje v to ek strogo zastraženo, so tekmovalci po takih «bližnjicah» vseeno lahko odhajali v mesto in se vračali domov. Za gverilce pa je bil skok čez ograjo prava šala

Posebni dopis iz Münchna od Staneta Ureka, novinarja Radia Ljubljana

Jugoslovanski rokometaši so danes odigrali tekmo v polfinalni skupini z Zvezno republiko Nemčijo ter so zmagali z rezultatom 24:17 (14:7). S tem si je Jugoslavija že zagotovila najmanj četrto mesto na olimpijskem rokometnem turnirju. Pojutrišnjem bo igrala z Romunijo. V primeru zmage se bo borila za prvo mesto, v primeru poraza se bo pa borila za tretje mesto.

Edini Jugoslovani, ki so bili danes še na olimpijskih igrah so bili rokoborci. Nocoj so startali štirje v težjih kategorijah, dosegli pa so same zmage od tega tri s tušem. V kategoriji do 74 kg je imel Kecman največ in je zmagal po točkah. Njegov nasprotnik je bil Američan Neist. V kategoriji do 82 kg je Nenadič zmagal s tušem, v kategoriji do 90 kg je Čorac zmagal brez boja, v kategoriji najtežjih rokoborcev, nad 100 kg, pa je Semeredi v začetku druge runde tuširal 140 kg težkega Peruanca Zambrana.

PO VČERAJŠNJI ZMAGI SFRJ V ROKOMETU NAD ZRN S 24:15

TUDI NEODLOČEN IZID Z ROMUNIJO BI ZAGOTOVIL JUGOSLAVIJI SREBRO

Seveda pa imajo «plavi» vse pogoje tudi za osvojitev zlate kolajne

Jugoslovanska rokometna reprezentanca je napravila včeraj nov in morda odločilen korak proti eni od kolajn letošnjega olimpijskega turnirja. V lepi, čeprav kmalu zapečateni tekmi, je premagala domačo reprezentanco ZRN z visoko razliko v golih 24:15, ki je izredno pomembna za uvrstitev v tej polfinalni skupini. Neposredni nasprotnik Jugoslavije je namreč izredno močna Romunija, ki pa je ZRN odpravila s samo dvema točkama razlike, danes popoldne pa Madžarsko z 20:14. Ker ima po teh rezultatih Jugoslavija boljšo razliko v golih, bi ji torej v petek zadostoval že neodločen izid, da bi si zagotovila nastop v finalu za 1. in 2. mesto, torej vsaj srebrno kolajno. Tekma z ZRN je bila za Jugoslovane problematična le v prvih minutah, ko so se domačini tesno držali nasprotnikov. Komaj pa so slednji osvojili dve točki prednosti, se je nemški odpor začel krhati in v šestih minutah je razigrani Lazarevič s štirimi zapovrstnimi zadetki dal svojemu moštvu odločilno prednost.

V drugem delu so Jugoslovani zaigrali bolj za občinstvo, ki se je tudi tokrat odlikovalo z izredno sportnostjo in je nagradilo zmagovito moštvo z burnimi aplavzi.

Romunija in Jugoslavija imata tako pred zadnjim kolom 4 točke (razlike v golih pa 33:25, oziroma 41:29). ZRN in Madžarska pa sta z 0 točkami že odrzani od borbe za kolajne. V drugi skupini je Sovjetska zveza premagala favorizirane svetovne prvake NDR, ČSSR pa je odpravila Švedsko, ki je bila prav tako med favoriti. ČSSR ima trenutno 4 točke, Sovjetska zveza 3, NDR 2, Švedska pa 1. V tej skupini, ki je dosti bolj kvalitetna od druge, je torej položaj še zelo nejasen, saj je Švedska brez upov, neposredna tekma med ČSSR in Sovjetsko zvezo pa bo odločala o prvih dveh mestih.

ODBOJKA

Kuba je v tolažilni skupini olimpijskega odbojkarskega turnirja premagala Brazilijo s 3:2.

KOŠARKA

V tolažilni skupini olimpijskega košarkarskega turnirja je Japonska premagala Senegal s 70:67.

V KOŠARKARSKEM TURNIRJU

Danes polfinale med Italijo in ZDA

V drugi polfinalni tekmi bo SZ igrala proti Kubi - Jugoslavija se bo v srečanju s ČSSR potegovala za 5. mesto

SZ — Kuba (ob 16.45) in Italija — ZDA (21.45), to sta polfinalni tekmi današnjega košarkarskega sporeda. Favorita sta seveda SZ in ZDA.

SZ je do sedaj zaigrala zadovoljivo v obrambi (kjer je bila že itak močna) in presenetljivo dobro v napadu, kjer je novi trener Kondrašin uvedel v tradicionalne sisteme več sprememb in prvič to, da je dal svojim «zvezdnikom» (S. Belovu, Žamuharmedovu in Paulaskasu) večjo svobodo. In prav ta spojitev tradicionalne sovjetske hladnokrvne igre z izmuzljivostjo posameznikov daje SZ odlične izide, tako da je trenutno celo močnejša od olimpijske postave ZDA.

Kuba si je priborila pot v finale s požrtvovalnim in preračunanim delom celotnega športa te male države, ki je skupno z Vzhodno Nemčijo dosegla sorazmerno najvidnejše uspehe na teh OI. Kubanci igrajo sovjetsko košarko z elementi ameriške košarkarske šole.

ZDA so do sedaj sicer v tem turnirju vedno zmagale. Vsi pa so mnenja, da je to ena najslabših reprezentanc ZDA vseh OI. Ta postava je zelo močna v obrambi. Trener Iba, ki je velik teoretik obrambe, je v glavnem «pilil» ta del igre. V napadu pa so Američani (predvsem proti coni), dokaj slabi. In prav s consko obrambo bi lahko Italija nudila renomiranim nasprotnikom močan odpor. Tudi trener Primo je pristaš obrambe, v napadu pa se ogreva za preračunano igro. Italijani so doslej igrali požrtvovalno in nesebično, s čimer so si tudi zaslužili vstop v finalni del.

V borbi za peto mesto pa bosta danes na sporedu tekmi Češkoslovaška — Jugoslavija (15.00) in Portoriko — Brazilija (20.00). To je zadnja priložnost za Jugoslavijo, da vsaj delno popravi slab vtis, ki ga je zapustila na OI.

b. l.

London 1948

Po dvanajstletnem premoru so bile prve povojne igre leta 1948 v Londonu. Na njih je nastopilo 4111 tekmovalcev iz 59 držav. Med temi pa ni bilo Nemcev, Sovjetov in Japoncev. Organizacija je bila precej skromnejša od iger v Berlinu. Športniki so stanovali kar v vojaških hangarjih.

Junakinja iger v Londonu je bila nizozemska «leteča mamica» Fanny Blankers Koen Z zmagami v tekih na 100 m in na 200 m, na 80 m ovire in v štafeti 4 x 100 m je bila prva ženska, ki je osvojila na enih igrah kar štiri zlate kolajne.

Drugi idol teh iger je postal češkoslovaški dolgoprogaš Emil Zatopek. Bil je prvi v teku na 10.000 km, kjer je zmagal z neverjetno lahkoto. Italijani so slavili dvojni uspeh v metu diska s Consolinijem (1.) in Tosijem (2.).

Berlin 1936

Olimpijskih iger v Berlinu se je udeležilo 3836 športnikov iz 49 držav. Organizacija je bila res veličastna, saj so za to priložnost zgradili nov stadion za 120.000 gledalcev, na dan otvoritve so spustili v zrak kar 100.000 golobov. Hitler je hotel s tem dokazati, kaj je sposoben napraviti nemški narod.

Nemški tekmovalci so na igrah res odnesli največ zlatih medalj, nemško zmagoslavje pa je «pokvaril» ameriški črnec Jesse Owens. Zmagal je namreč v teku na 100 m (10"3), na 200 m (20"7), v štafeti 4x100 m (39"8) in v skoku v daljino (8,06 m).

TENIS

TEČAJ V PADRIČAH

ŠD Gaja širi vrste svojih naraščajnikov

Tečaj za otroke od 10. do 15. leta starosti se bo začel v ponedeljek

Teniški klub Gaja ima komaj leto dni obstoja. Že od vsega začetka pa je bil odziv za tenis tak, da so morali predstavniki kluba povečati program delovanja. Zaradi velikega povpraševanja so letos priredili dva tečaja za naraščajnike (letniki od 10. do 15. leta starosti), na katerih so naši mladi teniški igralci prvič resno trenirali in so dojeli tiste elemente, ki so nujno potrebni v tem težkem športu.

Udeležba na prvem letošnjem tečaju je bila spodbudna. Dvajset mladih učencev se je lotilo z navdušenjem te panoge. Še večja pa je bila udeležba na drugem tečaju, ki se je zaključil s prvim teniškim turnirjem naraščajnikov v času športnega tedna Gaje.

Vse to je spodbudilo voditelje teniškega kluba, da so vložili svoje moči v iskanju mladih za ojačenje svojih vrst, kar je seveda predpogoj za uspešno delovanje.

Določili so torej, da bodo prav v kratkem priredili še en tečaj, ki bo trajal 15 dni in bo pod kakovostnim strokovnim vodstvom.

Tečaj se bo začel v ponedeljek v Padričah, ob 9. uri in bo za začetnike od 10. do 15. leta starosti.

Vpisovanje danes, v četrtek in tudi jutri, v petek, od 19.30 do 21. ure na sedežu pri teniškem igrišču.

Za člane bo teniški učitelj na razpolago od sobote dalje vsak dan od 8.00 do 22.00. Interesenti naj si pravočasno rezervirajo turnuse. Informacije v baru Guštin v Padričah, tel. 226-136.

b. l.

ODBOJKA

TURNIR ZA «POKAL DELA»

Izžrebani nasprotniki za turnir v Trebčah

Kot smo že poročali, bo v nedeljo, 10 t.m. v Trebčah ženski odbojkarski turnir, veljaven za «Pokal Dela». Vse tekme bodo odigrali na igrišču Ljudskega doma. Žreb je tako sestavil nasprotnike:

9.30 Breg - Sloga
10.30 Bor - Kontovel
15.30 mali finale za 3. mesto
16.30 veliki finale za 1. mesto.

Sledilo bo nagrajevanje.

Pred tem bo v soboto na istem igrišču, ob 18. uri ekshibicijska moška prijateljska tekma med tretjeligašem Krasom in Slogo.

* * *

V teh dneh se je pod vodstvom svojega trenerja Ferariua začela pripravljali na bližnje moško odbojkarsko prvenstvo 1. italijanske lige tudi tržaška Arc Linea. Za ta klub bodo letos igrali Ferariu, Sgomba, Manzin, R., A. in F. Pellarini, V. in K. Veljak, Grilanc, Braida, Polenghi in Fonda.

NOGOMET

V včerajšnji tekmi veljavni za italijanski pokal za polprofesionalce je Triestina remizirala z Mestrino 1:1.

NOGOMET

ZA 3. AMATERSKO LIGO

Tudi Domjo ima nogometno ekipo

Letos bo sodelovalo v 3. amaterski nogometni ligi še eno društvo, Domio, ki se bo tega prvenstva udeleževalo prvič. To društvo so ustanovili letos 24. maja, svoj sedež pa ima pri Domju št. 47.

Odbor novega društva sestavljajo: predsednik Emil Komar, podpredsednika Giordano Bigotto in Arduino Giacomini, tajnik Livio Nardin, blagajnik Ferruccio Mauro, odborniki Sergio Martinotti, Claudio Stefani, Delio Vegliak in Rodolfo Čendak predsednik razsodišča pa je Antonio Bersenda. Ekipo bo treniral (in igral) Livio Bertesina.

Enajsterica Domja, ki bo letos nastopala le s člansko ekipo bo imela zeleno-bele društvene barve. Za mačitno igrišče pa bo imela na razpolago občinsko igrišče v Domju.

Breg in Kontovel, ki sta se srečala na ženskem odbojkarskem turnirju za «Trofejo bazoviških žrtev» (na sliki), bosta v nedeljo nastopila tudi na turnirju Dela v Trebčah

V SUPERTEŽKI KATEGORIJI DVIGALCEV

NOV OLIMPIJSKI REKORD ALEKSEJEVA S 640 KG

S tem se je tekmovanje v tej panogi zaključilo

Včeraj se je zaključilo tekmovanje v dviganju uteži. V supertežki kategoriji, kjer tekmujejo dvigalci z nad 110 kg je zmagal favorit Aleksejev iz Sovjetske zveze. V triatlonu je dvignil skupno 640 kg, kar je nov olimpijski rekord. Na drugo mesto se je uvrstil zahodni Nemec Mang s 610 kg, bronasto kolajno pa je osvojil vzhodnonemški dvigalec Boneh s 582,5 kg.

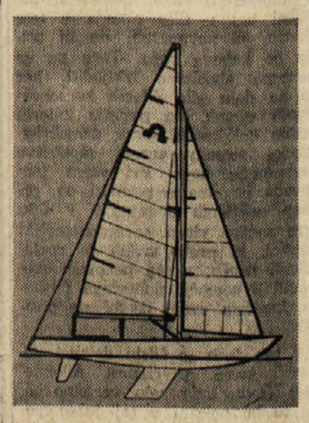

Jadrnica razreda «soling» je dolga 8,15 m, široka 1,90 m, ima površino jader 20,30 kv. m s spinakerjem 32,65 kv. m. Posadka šteje tri člane

V torek bi se morali srečati košarkarski reprezentanci Egipta in Filipinov. Filipinci pa so s sodnikom vred zaman čakali arabske predstavnike, ki se niso predstavili na igrišču

KOLAJNE PO 12. DNEVU

1. SZ	27	21	16
2. ZDA	24	25	21
3. NDR	16	14	17
4. Japonska	12	6	8
5. ZRN	8	7	10
6. Avstralija	5	6	2
7. Italija	5	3	6
8. Poljska	4	3	2
9. Švedska	4	2	3
10. Madžarska	3	7	11
11. Bolgarija	3	7	1
12. V. Britanija	3	3	4
13. Norveška	2	1	1
14. ČSSR	1	3	2
15. Francija	1	2	5
16. Kenija	1	1	1
17. N. Zelandija	1	1	—
18. Finska	1	—	2
18. S. Koreja	1	—	2
20. Nizozemska	1	—	1
21. Danska	1	—	—
21. Uganda	1	—	—
23. Kanada	—	2	2
24. Mongolija	—	2	—
24. Švica	—	2	—
26. Romunija	—	1	3
27. Avstrija	—	1	2
28. Iran	—	1	1
29. Argentina	—	1	—
29. Belgija	—	1	—
29. J. Koreja	—	1	—
29. Kolumbija	—	1	—
29. Libanon	—	1	—
29. Turčija	—	1	—
35. Brazilija	—	—	2
36. Etiopija	—	—	1
36. Jamajka	—	—	1
36. Kuba	—	—	1

(POGOVOR PREKO 793-808)

Bojan Brezigar: student ekonomije, javni delavec, športni organizator, naš sodelavec, Nabrežinec.

«Katerim panogam si sklenil slediti po TV na OI?»

«Nastopom jugoslovanske košarkarske reprezentance. Ko pa je ta pogorela, me OI na TV niso več zanimale».

«Bi vključil namizni tenis v igre?»

«Bi!»

«Bi to ne bila obremenitev organizacije?»

«Ne bi, ker bi to bilo bolj politično dejanje, kot športno, saj je namizni tenis danes že kar 'politična panoga'».

«Kaj bi k temu rekel Brundage?»

«Moral bi biti zadovoljen, ker se je namiznega tenisa v politiki posluževal njegov prijatelj Nixon, razen tega pa je to reven, res amaterski šport».

«Kot športnemu organizatorju ti gotovo ni bilo težko ugotoviti kje je bila napaka, ki je privedla do tragedije v olimpijskem naselju?»

«Napake organizatorjev v bistvu ni bilo, saj bi gverilci v naselje lahko prišli tudi na drugačen način».

«In streljanje? Poboj?»

«To je bila politična odločitev!»

«Kaj bi treba storiti po vsem tem?»

«Čimprej pozabiti na vse!»

Uredništvo TRST Ul Montecchi 6/II PP 559 Telefon 793 808 794 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 833 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 795 823
Oglasni oddelek TRST Ul. Montecchi 6/III Telefon 761 470
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej: polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 17.000 lir. V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, mesečna 14.— din, letna 140.— din, Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno • upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 80 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT - Trst

PO POKOLU NA MÜNCHENSKEM LETALIŠČU

Svet soglasno obsodil dejanje palestinskih teroristov

MÜNCHEN, 6. — Svet je soglasno obsodil atentat palestinskih teroristov na izraelsko olimpijsko reprezentanco. Ves dan so v München prihajale brzojavke in izrazi solidarnosti ter sožalja. Podvig palestinske organizacije «Črni september» je tako izzval ostro reakcijo tudi v tistih državah, ki podpirajo boj palestinskega ljudstva. O komentarjih v Zahodni Nemčiji in v Izraelu poročamo na prvi strani, važnejše komentarje iz drugih držav pa objavljamo na tem mestu.

Ranjenega pilota nemškega helikopterja prevažajo v bolnišnico z letališča Fürstenfeldbrück

Journal d'Egypte: odgovorna je Golda Meir

Dnevnik «Journal d'Egypte» piše, da je svet že pokazal nezadovoljstvo zaradi terorističnega podviga in da slednji ne bo koristil borbi arabskega. «Res je, da je spor med tatovi zemlje — Izraelci — in Palestinci zelo velik, vendar bi gverilci ne smeli izrabiti olimpijskih iger za napad. Vedeti bi morali, da jih bo za to dejanje svet obsodil. Poleg tega, dodaja kairski list, bi se morali gverilci tudi zavedati, da Zahodna Nemčija podpira boj arabskega ljudstva in bi ne smeli tvegati tega prijateljstva».

Kljub temu pa «Journal d'Egypte» pravi, da nosi glavno odgovornost za pokol v Münchnu Golda Meir, ker je pred nekaj dnevi v svojem govoru poudarila, da Izrael ne bo nikoli zapustil zasedenih ozemelj. «Ko kdo ljubi svojo domovino, zaključuje dnevnik, je pripravljen ubijati za mnogo manj».

Tudi dnevnik «Al Gumuria» zavzema podobno stališče, ko pravi, da ni čudno, da so se nekateri Palestinci oddaljili od osnovnih navodil gverilskih organizacij.

Jordanija: Zločin škoduje arabski stvari

Jordanski ministrski predsednik Fawzi je govoril po amanskem radiu. Dejal je, da bo «edini rezultat kriminalnega napada zrušenje arabske enotnosti». Podobno stališče je zavzel tudi kralj Husein.

Jordanski radio se je omejil na skopo poročanje, katerega je povzel po mednarodnih tiskovnih agencijah.

Sirija: Teroristi so mučenci

Sirijske oblasti so obsodile zahodnonemško policijo, zaradi pokola na letališču in so teroriste označile za mučenike. Radio Damask pravi, da je «umor devetih talcev in mučeništvo štirih Palestincev rezultat ukane zahodnonemških oblasti». Podobno stališče so zavzeli tudi nekateri časopisi, ki sicer izhajajo v Libanonu, a so zelo blizu palestinskim organizacijam.

Palestinci: Obsojamo krutost nemške policije

Radijska postaja palestinskih gverilcev je obsodila «krutost in brutalnost zahodnonemške policije», ki jo tare «žeja po palestinski krvi». Radijska postaja je pela slavospev ubitim teroristom in jih imenovala «mučence, ki so prelili kri za domovino».

«Človeško vedenje palestinskih gverilcev, pravi radijska postaja, je bilo razvidno iz tega, da so trikrat podaljšali ultimatum. Brutalnost nemške policije pa jih je prisilila, da so se branili».

Radijska postaja skuša braniti gverilce, ko pravi, da so slednji večkrat obvestili policijo, naj jih ne skuša prevarati. Poudarja tudi, da so Palestinci ubili dva talca v samoobrambi in da so dokazali, da so vedno pripravljeni žrtvovati življenje.

Predsednik organizacije za osvoboditev Palestine Yasser Arafat je izjavil, da bo «palestinska revolucija kaznovala izdajalce, kjerkoli se ti nahajajo». Dodal je, da so palestinski gverilci prijeli za orožje, «da bi branili svojo kulturo in svojo zemljo in ne da bi prelivali kri».

Waldheim: Globoka žalost

Glavni tajnik OZN Kurt Waldheim je poslal sožalno brzojavko izraelski ministrski predsednici Goldi Meirovi. V njej je izrazil globoko žalost vsega sveta zaradi pokola, ki ga kljub naporom policije ni bilo mogoče preprečiti.

SZ: Obsodba, obžalovanje in sožalje

Agencija TASS je objavila kratko poročilo, v katerem pravi, da «sovjetska delegacija na OI obžaluje in obsoja tragični dogodek v olimpijskem naselju».

Kasneje je sovjetska delegacija v Münchnu izdala tudi poročilo, da se olimpijskih iger ne sme prekiniti, «ker morajo slednje nadaljevati svoje mirovno poslanstvo».

V Moskvi so baje aretirali trideset Židov, ki so hoteli izročiti protestno noto na Libanonski ambasadi. Danes so sovjetski Židi izročili protestno noto tudi na moskovskem županstvu in na državnem odboru za šport.

Mc Govern: Z atleti je umrlo upanje na mir

Kandidat za ameriškega predsednika George McGowern je dejal, da «niso umrli le mladi atleti, ampak tudi upanje na mir». Dogodek sta obsodila tudi predsednik Nixon in zunanji minister ZDA Rogers, v vseh uradnih sporočilih pa je močno občutiti volilno kampanjo.

Francija: Moralno odgovornost nosi tudi Izrael

Pariški dnevniki so z velikimi naslovi poročali o pokolu v Münchnu. Organ francoske komunistične partije «L'Humanité» piše, da je bil to najmanj primeren in celo otročji način, da bi pritegnili pozornost javnosti na politično stanje v Palestini. Radio «Evropa 1» pa trdi, da «nosi del odgovornosti tudi Izrael, ki je včeraj dopoldne dal vedeti Willyju Brandtu, da se strinja, če nemška policija poseže s silo».

V Parizu je policija zastražila ambasade arabskih dežel in Izraela. Boje se, da bi prišlo do nemirov.

Člani židovske skupnosti v Parizu so na več načinov izrazili svoje nezadovoljstvo zaradi dogodkov v Muenchnu. Vse trgovine, katerih lastniki so Židi, so bile zaprte v znak žalovanja. V večernih urad pa se je po mestu razvil sprevod kakih 2.000 ljudi.

NDR: Atentat je bil nesmiseln

V Vzhodni Nemčiji so pokol ostro obsodili. Tako piše dnevnik «Neues Deutschland» v obširnem komentarju. «Zločin je strašen in prav tako nesmiseln, mi ga obsojamo, čeprav smo bili doslej vedno na strani boja za osvoboditev Palestine».

«Berliner Zeitung» pa poudarja, da «marksisti odklanjajo terorizem kot sredstvo političnega boja. Take metode lahko naletijo le na sovražno razpoloženje».

Avstrija: Varnostna služba je ojačena

V Avstriji so ojačili varnostno službo na letališčih in pred sedeži diplomatskih predstavništev držav Bližnjega vzhoda. Gre predvsem za konzulate arabskih držav, ki so prejeli več grozilnih pisem in telefonskih pozivov.

Telefonska družba je sporočila, da ni zabeležila tako gostega števila pogovorov že dalj časa. Vseh 40 linij telefonskih poročil je bilo zasedenih, kar se je zgodilo le ob umoru predsednika Kennedyja in ob «šestdnevni vojni».

Komentarji dugod po vsetu

Mehiški predsednik Echeverria je opozoril na podobnost med tragedijo v Münchnu in dogodki, ki so motili olimpijske igre v Mehiki. Takrat je policija streljala na študente. Echeverria je tudi poudaril, da olimpijske igre tvegajo, da jih za vedno ukinejo, to predvsem zaradi mednarodnih interesov, ki skušajo nadomestiti mir z nasiljem.

Na Japonskem je vlada obžalovala dogodek, skupina študentov pa je nalepila na vrata univerze v Kiotu lepak, s katerim poveličuje dejanje teroristov. Tej skupini je pripadal tudi Kozo Okamoto, ki so ga pred kratkim v Izraelu obsodili na dosmrtno ječo zaradi pokola na telavivskem letališču.

Kanadski ministrski predsednik Pierre Trudeau je dejal, da je sočustvovanje kanadskega ljudstva «toliko večje, ker so se ti dogodki pripetili na kraju in v času, ko bi moralo prevladovati bratstvo».

Komentarji v Italiji in Jugoslaviji

RIM, 6. — Dogodki v Münchnu so globoko pretresli italijansko politično javnost. Ministrski predsednik Andreotti je ob začetku današnje seje ministrskega sveta počastil spomin žrtev pokola na letališču. Andreotti je dejal, da so teroristi skalili prijateljskega in bratskega duha olimpijskih iger in njihov pomen združevanja in miru. Tudi predsednik republike Leone je poslal predsedniku Izraela Shazarju brzojavko, v kateri obžaluje tragedijo in izraža Izraelu sožalje vsega italijanskega ljudstva, ki ga je ta dogodek hudo pretresel.

Atentat so komentirale tudi italijanske stranke. Komunistična partija je v današnji številki lista «Unità» jasno in nedvomno obsodila teroriste za krvavo dejanje. «Kaže, da je tudi včerajšnji atentat, kot druge podvige organizacije «Črni september» narekoval le strah in ga zato ni mogoče opravičiti. Taka dejanja le škodujejo borbi palestinskega ljudstva in splošnemu napredku arabskih narodov. Slepo ubijanje», zaključuje dnevnik, «pomeni le hudo škodo pravični borbi arabskega in palestinskega ljudstva za neodvisnost in za svobodo».

Podtajnik italijanske socialistične stranke Craxi je dejal, da se zaveda, «da obsodbe ne zadostujejo. Preprečiti moramo,» je poudaril Craxi, «da bodo tudi v naši državi teroristi imeli svoje baze».

Odv. Bernassola, odgovoren za zunanje zadeve pri krščanski demokraciji, je dejal, da je podvig le znak «morilske blaznosti, predvsem zato, ker olimpijske igre širijo mir. Tako dejanje nikakor ne koristi palestinski stvari».

Tudi odbor demokratskega odporništva, katerega člani so bivši partizani, je obsodil atentat. V svojem poročilu najprej izraža solidarnost in sožalje sorodnikom žrtev in izraelski državi, obenem pa obsoja tiste politične sile, ki so bile doslej solidarne s temi terorističnimi organizacijami, a so se šele sedaj zavedle, kakšno nevarnost predstavljajo.

BEOGRAD, 6. — Vodja jugoslovanske olimpijske delegacije Nebojsa Popović je v imenu jugoslovanskih športnikov, jugoslovanskega olimpijskega moštva in v svojem imenu poslal sožalno brzojavko vodstvu izraelskega olimpijskega moštva. Sožalno brzojavko zaradi tragičnih dogodkov na dan 5. septembra je poslal tudi predsednik jugoslovanskega olimpijskega odbora Zoran Polić predsedniku organizacijskega komiteja olimpijskih iger v Muenchnu, Williju Daumeu. «Nasilje in teror», poudarja med drugim Polić v svoji brzojavki, «globoko obsojamo v vsakem pogledu, posebno kot poskus razbijanja plemenitih smotrov mladih ljudi, da preko olimpiade streme za mirom in razvojem prijateljstva».

B. B.

MEDNARODNI TEDEN FILMA V GRADEŽU

AMERIŠKI IN SOVJETSKI FILMI V TRETJEM DNEVU FESTIVALA

Zanimiv dokumentarec o Tolstoju

(Naš dopisnik poroča)

GRADEŽ, 6. — Včeraj so v Gradežu predvajali dva filma ameriškega režiserja Roberta J. Flahertyja: «Man of Aran» (1934) in «Nanook of the North» (1922). Flaherty ni le med največjimi dokumentaristi, je tudi med najpomembnejšimi filmskimi režiserji sploh. Njegova dela so etnografskega značaja, vendar težijo k prikazovanju človeške narave v celoti. Ta narava pa ni abstrahirana iz časa in kraja, v katerem prikazani človek živi. Flaherty je namreč trdil, da je treba prikazovati Eskime, kot se oni sami gledajo.

Za svoje filme je Flaherty večkrat rekonstruiral dogodke, vendar ne da bi pretvarjal resnico. Nasprotno, tudi v rekonstrukciji in preko rekonstrukcije je iskal pristnost oseb, ljudstev in ambientov.

Njegovi filmi so tudi zelo lepi, kar izvira iz mojstrske uporabe filmskega sredstva. Vendar v Ameriki Flaherty ni mogel imeti uspeha, ker njegovi filmi niso pripovedovali napetih in komercialno konstruiranih zgodb. Zato je moral režiser poznejšega od dveh zgornjih filmov, ki so ju prikazali v Gradežu, realizirati v angleško proizvodnjo.

Sledilo je predvajanje nekaterih sovjetskih filmov. Po kratkem dokumentarcu o Levu Tolstoju, je bil na vrsti celovečerni dokumentarec režiserke Esfir Hub, «Padenje dinastiji Romanovič» (1927), ki se mojstrsko poslužuje arhivskega materiala za rekonstrukcijo zadnjega obdobja carske Rusije.

Nazadnje so predstavili še en film Dziga Vertova «Tri pesmi o Leninu» (1934), ki potrjuje režiserjevo spretnost v snemanju lepih slik.

SERGIJ GRMEK

Pavel VI.: Dogodek onečašča našo dobo

Papež Pavel VI. je med splošno avdienco govoril o tem dogodku in ga obžaloval. Dejal je, da «pokol onečašča našo dobo», ki si želi miru. «Še bolj žalostno je, da je do tega dogodka prišlo prav na manifestaciji, ki poudarja sodelovanje in bratstvo. Žalostni smo torej iz dveh razlogov, je nadaljeval Pavel VI., prvič, ker nas vsako prelivanje krvi užalosti, drugič pa, ker je do prelivanja prišlo prav na lepem, mladostnem, športnem prizorišču.

Papež je tudi poslal sožalni brzojavki predsedniku ZRN Heinemannu in izraelski ministrski predsednici Meirovi.

Britanski tisk obsoja zahodnonemške oblasti

LONDON, 6. — Britanski tisk je zavzel izredno kritično stališče do zahodnonemških oblasti. «Daily Telegraph» pravi, da je Interpol pred nekaj dnevi obvestil nemško policijo o prisotnosti gverilcev v Münchnu, vendar policija tega opozorila ni vzela resno. Dnevnik pravi, da so oblasti skrbele bolj za varnost olimpijskih naprav, kot pa za športnike in spremljevalce. Ta izjava se nanaša na intervju, ki ga je imel neki angleški časnikar včeraj popoldne z enim izmed voditeljev izraelske olimpijske reprezentance. Slednji je dejal, da se je lahko kdorkoli nemoteno približal poslopju, v katerem so stanovali tekmovalci.

Podobno stališče zavzema «Times», ki dvomi v varnostne ukrepe okoli olimpijskega naselja. «Times» v uvodniku obširno obravnava vprašanje, ali se lahko policija posluži orožja, ko gre za talce. List tudi meni, da bi bilo nujno potrebno sprejeti na mednarodni ravni primerne ukrepe, da se preprečijo bodoči atentati.

Tudi «Guardian» posveča današnji uvodnik dogodkom v Münchnu in pravi, da je bil verjetno eden izmed namenov atentatorjev, da dokažejo, da jih izključitev sovjetskih vojaških sevtovalcev iz Egipta ni prizadela.

Večerni list «Evening News» je posvetil dogodkom v bavarski prestolnici več prostora kot ostali časopisi; to predvsem zato, ker je lahko natančno predelal vse agencijske vesti. «Dve tragični napaki nemških oblasti sta pripeljali k pokolu na münchenskem letališču, pravi «Evening News». Prva napaka je, da niso računali na možnost, da jim teroristi ne bodo slepo zaupali in so bili prepričani, da bodo izstopili takoj po pristanku. Druga napaka pa je ta, da policija ni razsvetlila letališča, ki so ga helikopterji zasenčili. Rezultat je bil, da ostrostrelci niso videli svoje tarče in so streljali, ko so bili talci še na helikopterjih, ter jih ubili».

Isti list pravi, da je nekaj Palestincev celo delalo v olimpijskem naselju in hoče s tem poudariti, kako šibke so bile varnostne naprave.

«Evening News» in drugi londonski popoldnevnik «Evening Standard» pa si nista edina v tem, kdo je dal povelje za streljanje na letališču. Prvi pravi, da je bil to poveljnik münchenske policije, drugi pa, da je bil neki vojaški častnik. To je tudi edino nesoglasje med londonskima dnevnikoma, ki sta, kot kaže zelo dobro informirana.

* * *

Sožalni poslanici, ki jo je že včeraj poslal ministrski predsednik Heath, se je danes pridružila še poslanica laburistične opozicije. Vsa britanska javnost je novico sprejela zelo prizadeto in pred izraelsko ambasado v Londonu je bila danes popoldne dolga vrsta ljudi, ki so se hoteli podpisati v žalno knjigo. Televizija je skoraj vso noč prenašala iz Münchna in oddajam je sledilo veliko število Angležev.

Na londonskem letališču Heathrow je danes več uslužbencev napovedalo, da ne bodo več sodelovali pri raztovarjanju arabskih letal. Iz Scotland Yarda pa so sporočili, da so predvideli izredne ukrepe, s katerimi bodo skušali preprečiti delovanje palestinskih gverilcev. Sporočilo se nedvomno nanaša na namen ene izmed gverilskih organizacij, da izbere London za sedež. Zaradi tega je sinoči neki visoki izraelski funkcionar izjavil, da po njegovem mnenju britanska vlada preveč popušča Palestincem.

V Londonu so tudi začeli zbirati prispevke za svojce žrtev pokola. Doslej so zbrali nad 10 tisoč funtov šterlingov, to je 15 milijonov lir. Denar zbira dnevnik izraelske skupnosti v Londonu «Jewish Chronicle».

Mark Spitz se boji

Ameriški plavalec Mark Spitz, ki je na letošnjih olimpijskih igrah osvojil sedem zlatih kolajn in s tem potolkel vse dosedanje rekorde, se je danes popoldne pogovoril s časnikarji na londonskem letališču. Dejal je, da se boji, da ga ugrabijo. Zato je tudi zapustil München in se bo v spremstvu do zob oboroženih agentov ameriške varnostne službe še danes vrnil v Los Angeles.

NA VELIKEM ZBOROVANJU V SANTIAGU

Allende zagovarja politični pluralizem

Socialistični prvak pa je zagotovil neizprosen boj za pravice delovnih ljudi proti napadom konservativnih sil

SANTIAGO DE CHILE, 6. — Pred deset tisoči delavcev, ki so se zbrali v Santiagu, je čilski predsednik Salvador Allende včeraj ponovno opozoril vse tiste kroge, ki skušajo povzročiti razdor med Čilci. Allende je dobesedno izjavil, «da bo ljudstvo poteptalo vse tiste, ki skušajo napraviti razdor v deželi». Predsednik je še zagotovil: «Hočemo braniti Čile in ga bomo branili tudi v bodočnosti.»

Državni poglavar je nato obravnaval razna gospodarska vprašanja, ki danes tarejo to latinsko ameriško državo. V tej zvezi je omenil, da je za sedaj še prerano, da bi se govorilo o doseženih rezultatih. V zvezi s politiko vlade «ljudske enotnosti» (Unidad popular) je pripomnil, da je morala ta vlada sprejeti določene ukrepe, ki so se odrazili tudi na zmanjšanje življenjske ravni čilskega prebivalstva prav zato, ker je ta vlada «hotela preprečiti ropanje s strani tistih, ki razpolagajo z večjo gospodarsko močjo.» Kljub temu, kljub vsem težavam, je večina čilskega delovnega prebivalstva dokazala svojo privrženost vladi, ker ljudstvo razume, da je Čile svobodna in suverena domovina.

V določenem trenutku je Allende z zanosom zatrdil: «Ponosem sem, da sem vaš predsednik, ker ste dokazali in dokazujete moralno silo in neovrgljivo odločnost, da nadaljujete boj za ljudsko oblast na ravni demokracije, pluralizma in svobode». «Celo nasprotniki čilske vlade, je zaključil čilski predsednik, vedo, da je fašizem zanikanje življenja, demokracije in svobode.»

Govor čilskega predsednika sovpada, kot smo že pisali v prejšnjih dneh, s pospešeno dejavnostjo čilske desnice, ki jo vodita dve stranki skrajnega nacionalizma, oziroma fašizma, ter jo objektivno podpira tudi del Freieve demokristjanske stranke. Za razumevanje sedanjega političnega boja v Čilu, je treba upoštevati prav ti dve najvažnejši komponenti: 1. predsednik Allende poudarja namero svoje vlade, da bo do kraja spoštovala načela parlamentarne demokracije, političnega pluralizma in svobode za vse politične stranke; 2. bivši predsednik demokristjanske stranke Frei, ki je nagnjen bolj na desno, zahteva za svoje pristaše pravico, da svobodno manifestirajo po čilskih mestih, prav tako kot pristaši «ljudske enotnosti». Radomiro Tomic in politični predstavniki, ki so mu blizu, so bolj zmerni ter naglašujejo potrebo po demokratičnem boju proti Allendejevi vladi. Dokler se politični boj v Čilu razvija v tem okviru, ni nevarnosti, da bi prišlo do kakega puča. Tega pa ne moremo absolutno izključiti, ker so na delu sile čilskih konservativnih strank, na pozicije katerih vedno bolj polzi sama demokristjanska stranka zaradi zaostritve razrednega boja. Pri vsem tem seveda ne smemo pozabiti da, pri vseh političnih dogajanjih v Čilu igra veliko vlogo severnoameriški kapital, ki preko svojih že razlaščenih družb, skuša ponovno uveljaviti s pomočjo domačega čilskega kapitala svoje izgubljene pozicije.

V teh dneh so čilski delavci dokazali svojo privrženost Allendejevi vladi, toda zelo verjetno je, da se bo položaj v tej južnoameriški državi ponovno zaostril in da obstaja nevarnost, da bodo konservativni krogi prešli tudi na bolj nasilne oblike boja.

OB NAVZOČNOSTI 17 DRŽAV V WASHINGTONU

Srečanje o zračnem gusarstvu

Nasprotujoča stališča SZ, ZDA in Kanade - Pomisleki Angležev in Francozov

WASHINGTON, 6. — Na ameriškem zunanjem ministrstvu se je nadaljevala mednarodna konferenca o zračnem gusarstvu, ki se je udeležuje 17 držav. Na konferenci sta se izoblikovali dve nasprotni težnji med ZDA in Sovjetsko zvezo.

Ameriška vlada je naletela na močno nasprotovanje številnih držav glede svojega načrta, ki ga podpira tudi Kanada in ki predvideva prekinitev letalskih prog in zvez z deželami, ki ne bi kaznovale zračnin gusarjev

Proti ameriškemu predlogu so nastopile poleg Sovjetske zveze tudi arabske države in Čile. Velika Britanija in Francija sta sicer sprejeli okvirni načrt, toda izrazili sta precej pomislekov. Šef sovjetske delegacije Vilnov pa je menil, da ni umestno, da bi sedanjim mednarodnim pravilom dodali druge sankcije, ki so le v pristojnosti varnostnega sveta OZN.

Danes spadajo primeri zračnega gusarstva v domeno treh mednarodnih pogodb. Gre za sporazume, ki so bili podpisani v Tokiu, Haagu in Montrealu. Te tri pogodbe narekujejo državam podpisnicam, da takoj vrnejo ugrabljena letala, posadke in potnike, ki so bili žrtve preusmeritve in da kaznujejo, oziroma vrnejo v pristojno državo krivce preusmeritve.

Nobena od ten konvencij pa ne predvideva sankcij proti deželam, ki ne spoštujejo sprejetih obveznosti. Prav zato so sklicali v Washingtonu sedanjo konferenco. Američani in Kanadčani so predložili na njej najbolj ekstremistično resolucijo.

Ko je ameriški minister za prevoze John Volpe zagovarjal tezo svoje vlade, je dejal, da se je pomorsko gusarstvo končalo z dnem, ko so po vsem svetu zaprli pristanek ladjam, ki so bile ugrabljene. Zračno gusarstvo bo prenehalo tistega dne, ko bodo povsod na svetu zaprli letališča ugrabiteljem letal.

MEBLO
TOVARNA POHIŠTVA Nova Gorica
TELEFON: 22611 - TELEGRAM: MEBLO NOVA GORICA - TELEX: 343-16 YU MEBLO

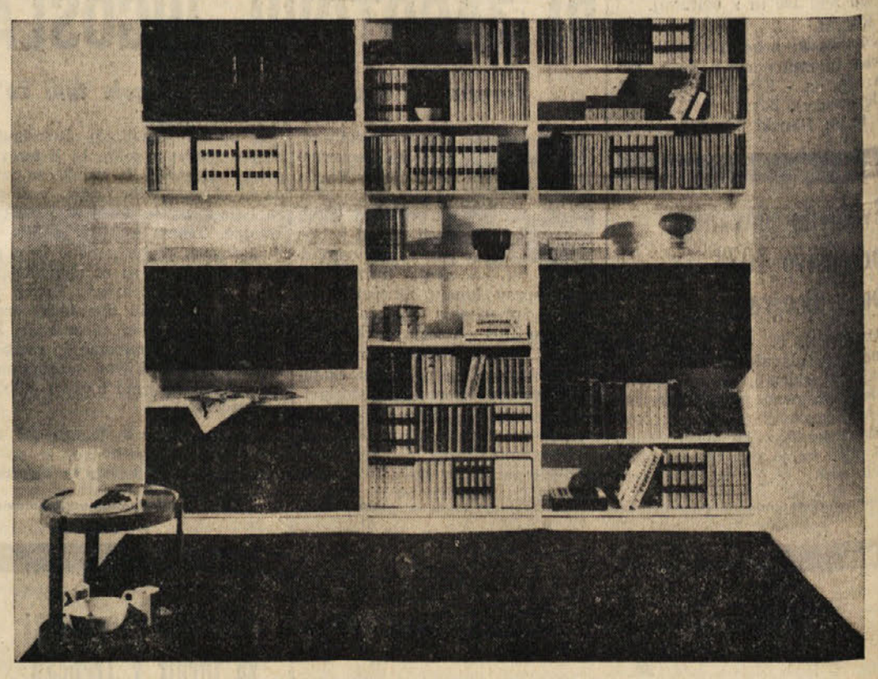

Popolna komponibilnost posameznih elementov omogoča sestavo pohištva po Vaših željah in okusu. Z njimi lahko opremite prav vse prostore razen kuhinje in kopalnice. Preko 120 elementov izdelanih v različnih stilnih izvedbah in furnirjih, meri po višini posamezno ali v sestavi 2,40 m.
Zahtevajte pojasnila in prospekte pri svojem trgovcu s pohištvom.
Kolikor ne bo mogel zadovoljiti Vaših želja se obrnite na naslov MEBLO ITALIANA S.p.A., GORIZIA, VIA A. de GASPERI 31, tel. 87470, od koder boste prejeli barvne prospekte in pojasnila, pri katerem trgovcu v bližini Vašega stanovanja lahko blago kupite.

VOCE
export - import
ZAGREB, Praška, 2/II
Telefonska centrala
419-655

IZVOZ

Vseh vrst svežega in suhega sadja in zelenjave, gozdnih sadežev, globoko zmrznjenega sadja in zelenjave, konserviranega sadja in zelenjave, vseh vrst sadne pulpe, koncentriranih, pasteriziranih in konserviranih sadnih sokov, krme in drugih poljedelskih pridelkov.

UVOZ

«VOČE» je specializirano podjetje, posebno za uvoz pomaranč, limon, banan, grapefruita, suhega grozdja, drugega svežega in suhega sadja in zelenjave, ter kolonialnega blaga in drugih prehrambenih proizvodov.

Podjetje posluje v maloobmejnem prometu z Italijo, Avstrijo in Madžarsko.

Poslovne enote s skladišči — Karlovac, Osijek, Slavonska Orahovica, Split, Šempeter (Nova Gorica), Šid.

Tovarna sadnih sokov in konzerv = «Stubičanka» Gornja Stubica in «Vitaminka» Banjaluka.

Hladilniki — Banjaluka, Vrbovec.